Asukaskyselyn ja metsästäjähaastattelun yhteenvetoraportit

Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen **liite 8**

Sisällysluettelo*

Asukaskyselyraportti.....2

Metsästysseurojen jäsenten ryhmähaastattelu.....24

**Sisällysluettelossa esitetyt sivunumerot on merkitty liitteeseen sinisellä värillä sivun yläreunan keskelle. Liite koostuu useasta erillisestä raportista, joista osassa on omat sivunumerointinsa.*

SITOWISE

13.3.2026

Sitowise Oy / Risto Haverinen, Henna Anttonen

Tervolan Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen asukaskysely

Yhteenveto vastauksista 13.3.2026

Sisällysluettelo

1. Asukaskyselyn toteutus 2
2. Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe) 2
3. Vastaajat 9
4. Hankkeen vaikutusalueen nykyinen käyttö 11
5. Arviot Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksista 13
6. Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset 15
7. Yleisnäkemyksenne hankkeesta 17
8. Kanta YVA-menettelyssä tarkasteltaviin vaihtoehtoihin 17
9. Yhteisvaikutukset seudun muiden hankkeiden kanssa 19
10. Tiedonsaanti hankkeesta 20

SITOWISE

13.3.2026

Tervolan Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen asukaskysely

1. Asukaskyselyn toteutus

Tässä liiteraportissa esitetään yhteenveto Energiequelle Oy:n Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen asukaskyselyyn saaduista vastauksista. Kysely toteutettiin joulu-tammikuussa 2025–2026 osana hankkeen YVA-menettelyä. Vastausjakaumat esitetään kysymyksittäin numeroituina diagrammeina. Vapaamuotoiset tekstivastaukset esitetään teemoitettuina ilman henkilökohtaista tai tunnistettavaa paikkaan sidottua tietoa.

Kyselyn tuloksia on hyödynnetty osana ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia YVA-selostuksessa. Kyselyllä selvitettiin paikallisten asukkaiden ja loma-asukkaiden näkemyksiä suunniteltavasta hankkeesta sekä hankealueen käyttömuotoja ja merkitystä. Lisäksi kartoitettiin heidän näkemyksiään hankkeen merkittävimmistä myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista sekä vaikutuksista virkistyskäyttöön, maisemaan ja asumisviihtyisyyteen. Kyselylomake käsitti monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä, joihin oli mahdollista vastata vapaamuotoisesti.

Asukaskysely postitettiin 5.12.2025 rakennettujen kiinteistöjen (asuin- ja lomarakennukset) omistajille viiden kilometrin säteellä Kolopetäjä-Rovavaaran suunnitellusta voimaloista sekä läheisille kyläalueille, kuten Sattajärvelle, ja 300 metrin säteellä suunnitellun voimajohdon molemmin puolin. Kysely postitettiin yhteensä 208 vastaanottajalle.

Kysely toteutettiin suljettuna internetkyselynä. Postitetut kyselylomakkeet sisälsivät henkilökohtaisen vastaajatunnuksen ja salasanan, joilla asukkaat pääsivät kirjautumaan internetissä olevaan kyselyyn. Mikäli vastaaminen internetissä ei ollut mahdollista, vastauslomake oli mahdollista palauttaa valmiiksi maksetussa palautuskuoressa postitse. Vastausaika kyselyyn päättyi 9.1.2026. Vastauksia saatiin yhteensä 25 kpl, joista 17 kpl palautettiin postitse, ja internetin kautta kyselyyn vastasi kahdeksan henkilöä. Kyselyn vastausprosentti oli 12 %. Vähäisen vastaajamäärän vuoksi tulokset ovat lähinnä suuntaa antavia.

2. Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)

Hankealueen sijainti ja YVA:ssa tarkasteltavat vaihtoehdot, hankealuetta ympäröivillä alueilla sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset ja lähiseudun muut hankkeet esitettiin kyselylomakkeen ensimmäisillä sivuilla olevilla kartoilla seuraavasti.

Kartta 1. Hankealueen sijainti

Huom! Hankealueella tarkoitetaan tuulivoiman tuotantoaluetta sekä ulkoisen sähkönsiirron reittejä. Tuotantoalueella tarkoitetaan rajattua aluetta, jolla tuulivoimalat sijaitsevat.

Suunniteltu Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoima-alue sijaitsee Tervolan kunnan alueella, ja sen tuotantoalueen pinta-ala on noin 6 328 ha. Tuotantoalue muodostuu enintään 53 tuulivoimalaista, joiden yksikköteho on enintään 10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, napakorkeus enintään 200 metriä ja lavan pituus enintään 110 metriä.

Hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimaloiden osalta kahta vaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0). Laajimmassa vaihtoehdossa VE1 toteutetaan 53 tuulivoimalaa, joiden kokonaisteho on enintään 553 MW. Vaihtoehdossa VE2 toteutetaan 34 tuulivoimalaa, joiden kokonaisteho on enintään 334 MW. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan sähkönsiirto sekä tarvittavat huoltotiet ja maakaapelointi voimaloiden välille.

Ulkoisen sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta reittivaihtoehtoa (VEA ja VEB), joista molemmat tarkoittavat uuden voimajohdon rakentamista alueelle. Sähkönsiirto toteutetaan Kolopetäjä-Rovavaaran tuotantoalueelta Louepalon sähköasemalle. Hankkeen sähkönsiirron vaihtoehdot ovat seuraavat:

- VEA: Uusi noin 23 km pitkä 400 kV voimajohto nykyisen voimajohdon rinnalle, sen pohjoispuolelle suunnitteilla olevalle Louepalon sähköasemalle asti.
- VEB: Uusi noin 23 km pitkä 400 kV voimajohto nykyisen voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle suunnitteilla olevalle Louepalon sähköasemalle asti.

Kartta 2. Tuulivoiman tuotantoaluetta ympäröivät asuin- ja lomarakennukset

Hankealue ja sen lähiseutu on verrattain harvaan asuttua. Lähialueen tihein asutus sijaitsee Tervolassa yhdeksän kilometrin etäisyydellä tuotantoalueesta kaakkoon ja levittäytyy Kemijokea pitkin. Lähin väestönkeskittymä Sihtuuna sijaitsee noin puolen kilometrin etäisyydellä tuotantoalueesta itään. Varejokea pitkin levittäytynyt asutus sijaitsee kahden kilometrin etäisyydellä tuotantoalueesta itään. Tuotantoalueesta yhden kilometrin päässä lounaaseen sijaitsee Kaisajoen asutus ja kuuden kilometrin päässä Sattajärven kylä. Arvioitavien voimajohtojen ympäristössä on paikoitellen yksittäisiä loma- ja asuinrakennuksia.

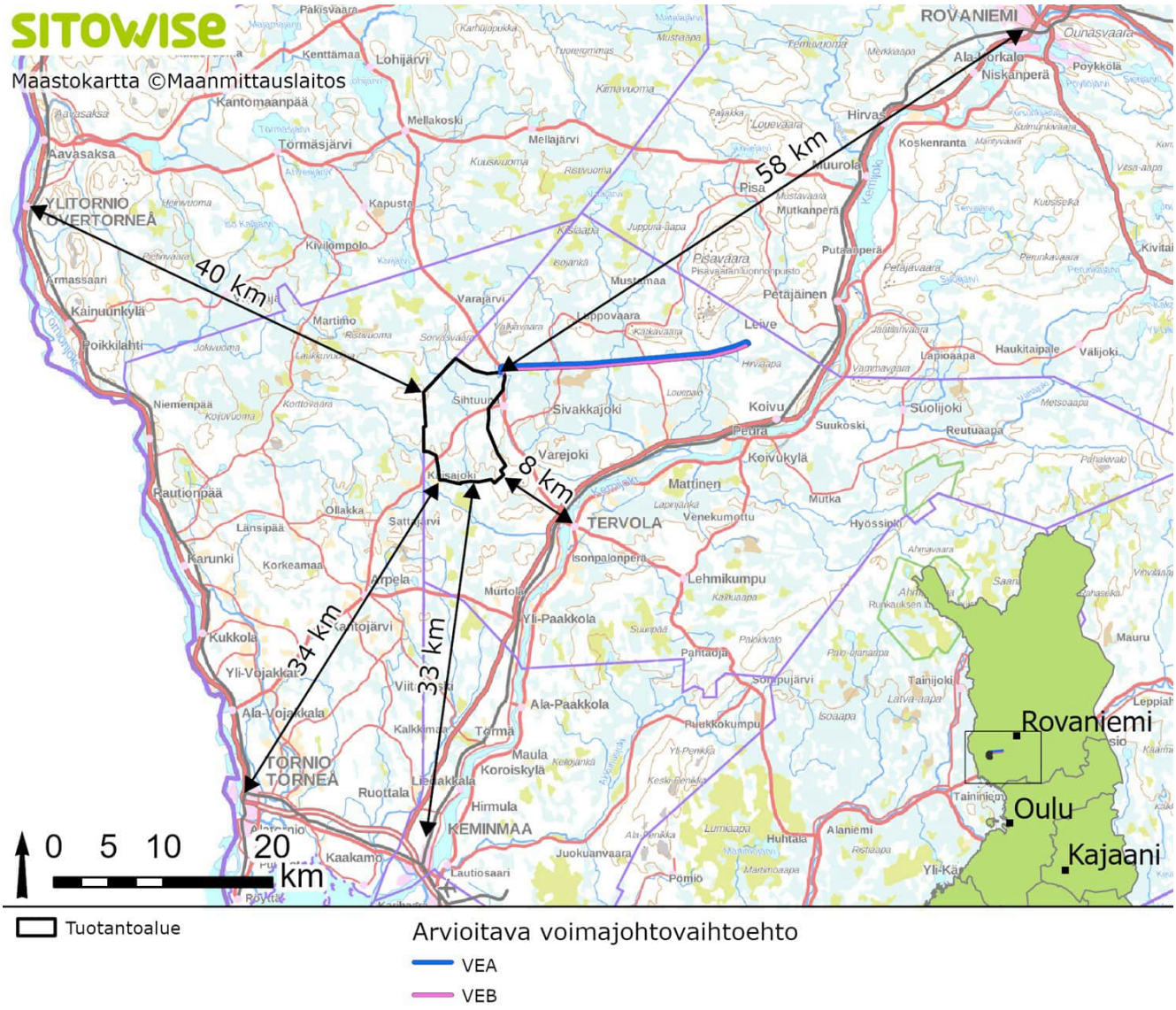
Lähimmät asuin- tai lomarakennukset sijaitsevat kahden kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimalanpaikoista. Alle viiden kilometrin etäisyydellä vaihtoehdon VE1 voimaloista sijaitsee 93 asuinrakennusta ja 36 lomarakennusta, ja vaihtoehdon VE2 voimaloista 91 asuinrakennusta ja 22 lomarakennusta.

Kartta 3. Alustava voimalasijoittelu ja sähkönsiirtovaihtoehtojen sijoittuminen

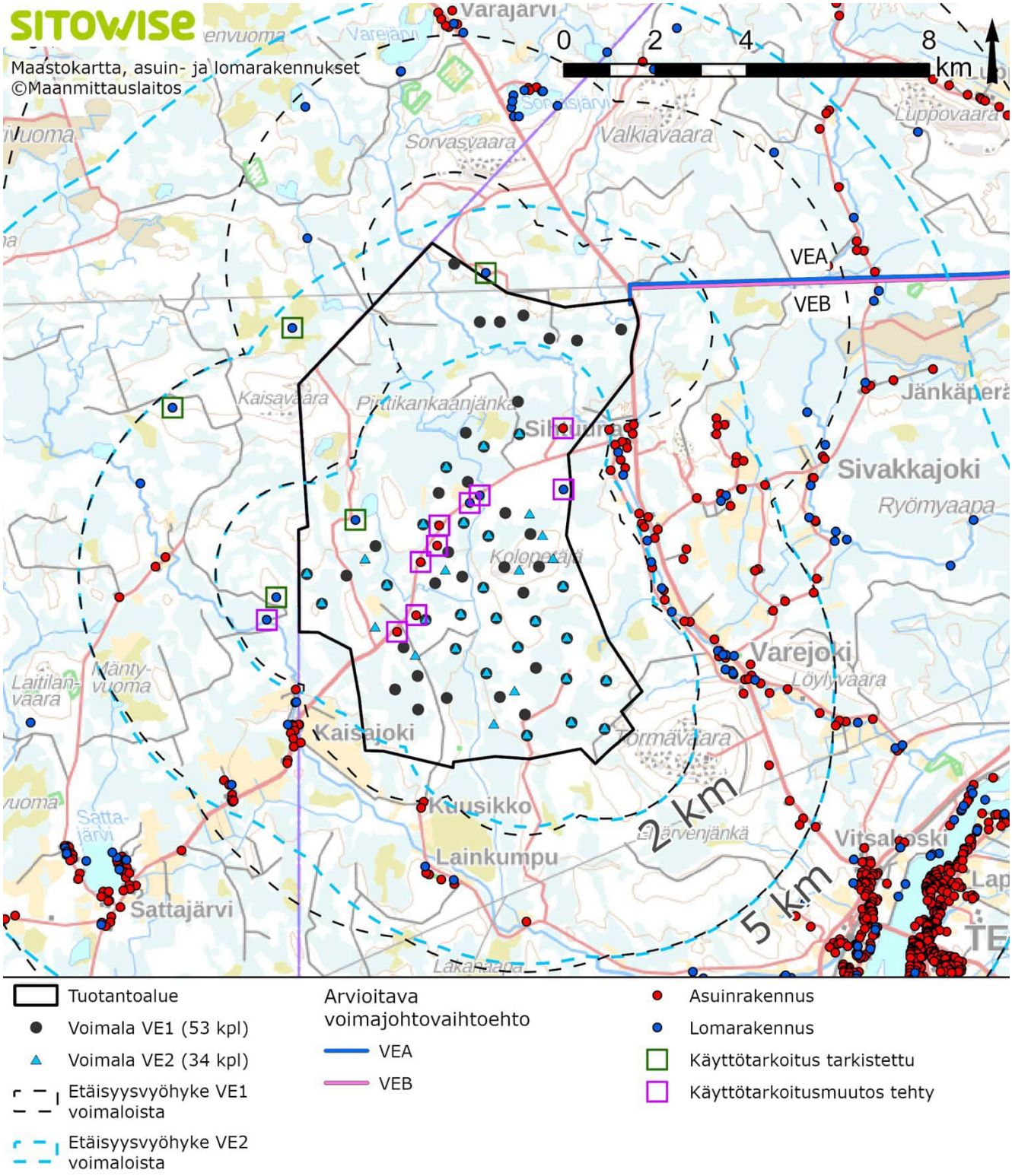
YVA-menettelyssä tarkasteltavien toteutusvaihtoehtojen VE1 (53 voimalaa) ja VE2 (34 voimalaa) alustavat voimaloiden sijoittelut sekä alustavat sähkönsiirtovaihtoehdot ovat esitettyinä kartalla 3.

Kartta 4. Muut seudun hankkeet

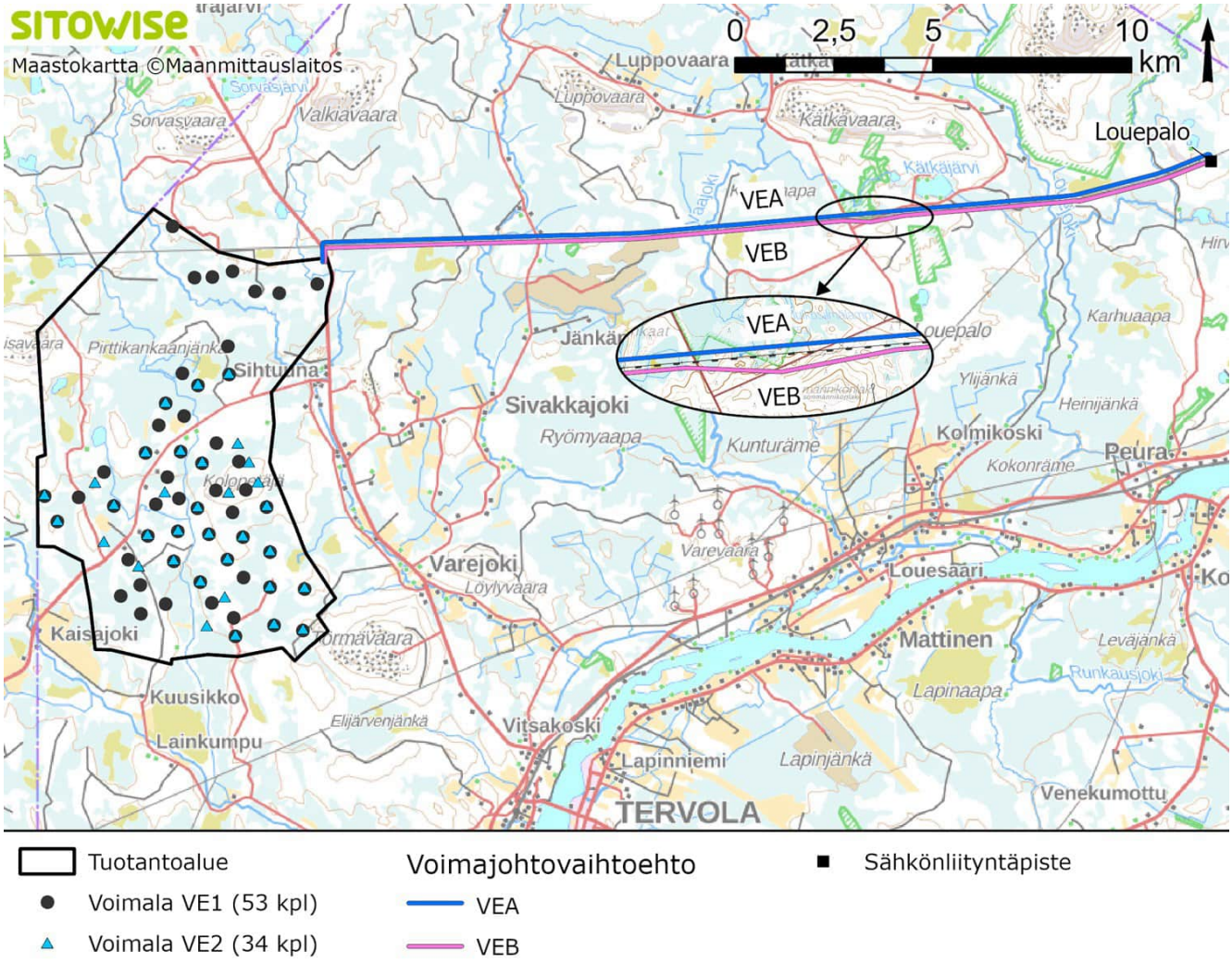
Kolopetäjä-Rovavaaran tuotanto- ja hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita suunnittelussa olevia tuulivoimahankkeita. Lähin toiminnassa oleva tuulivoimapuisto Varevaara sijaitsee noin kymmenen kilometriä tuotantoalueesta itään. Toinen lähin toiminnassa oleva tuulivoimapuisto Kitkiäisvaara sijaitsee 16 kilometriä tuotantoalueesta länteen. Tuotantoalueen luoteisreuna rajautuu suunnitteilla olevaan Martimon tuulivoimahankkeen tuotantoalueeseen. Tuotantoalueen koillisreuna rajautuu suunnitteilla olevaan Valkiavaaran tuulivoimahankkeeseen. Alle viiden kilometrin säteellä tuotantoalueesta suunnitellaan myös Löylyvaaran, Kuorinki-Vinsanmaan ja Haapamaan tuulivoimahankkeita.

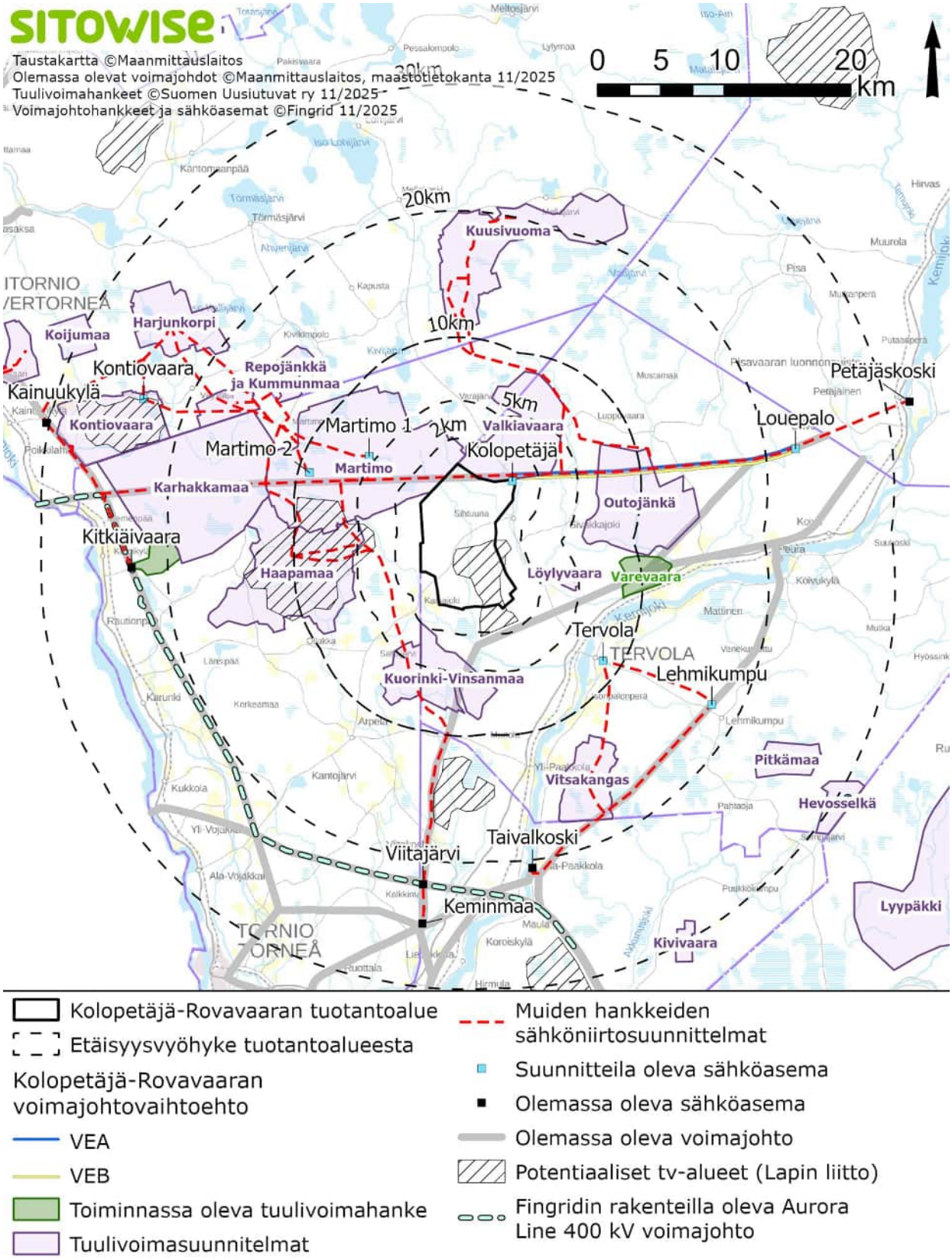
Kartta 1. Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen sijainti (Sitowise Oy 26.11.2025).

Kartta 2. Hankealuetta ympäröivä asutus ja etäisyysvyöhykkeet lähimmistä tuulivoimaloista (Sitowise Oy 26.11.2025).

Kartta 3. Hankkeen alustava voimaloiden sijoittelu vaihtoehdossa VE1 (53 voimalaa) ja VE2 (34 voimalaa) sekä sähkönsiirron vaihtoehdot (Sitowise Oy 26.11.2025).

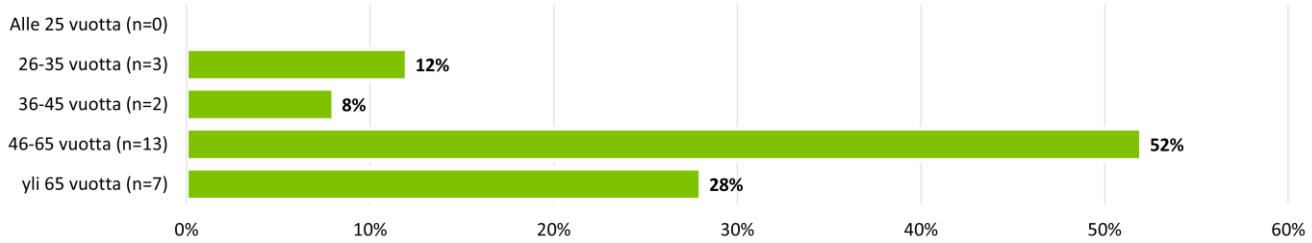

Kartta 4. Muut seudun hankkeet, marraskuun 2025 tilanne (Sitowise Oy 26.11.2025).

3. Vastaajat

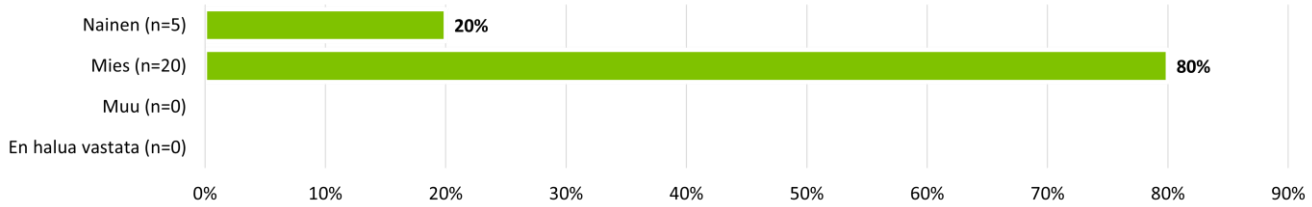
1. Ikä (N=25)

Vastanneissa korostuivat iäkkäämmät vastaajat. Suurin vastaajaryhmä oli 46–65-vuotiaat. Yli 65-vuotiailta saatiin toiseksi eniten vastauksia. Alle 46-vuotiailta saatiin viisi vastausta.

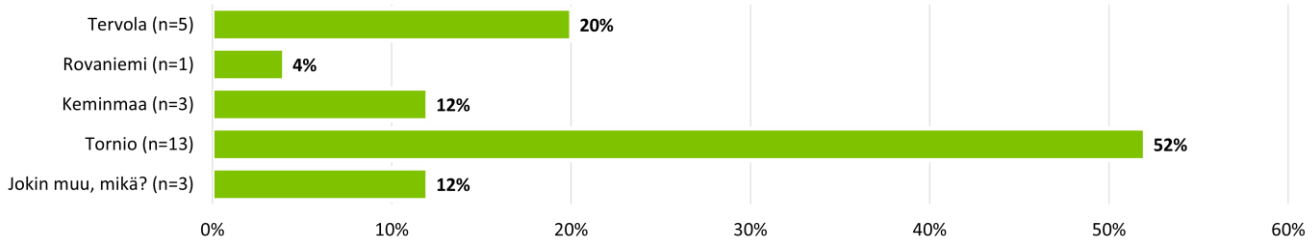
2. Sukupuoli (N=25)

Enemmistö vastaajista oli miehiä ja viidesosa naisia.

3. Vakituinen asuinpaikkakunta (N=25)

Hieman yli puolet vastaajista ilmoitti vakituiseksi asuinpaikkakunnakseen Tornion. Muut ilmoittivat asuvansa vakituisesti Tervolassa, Keminmaalla, Rovaniemellä tai jollain muulla paikkakunnalla kuin naapurikunnassa.

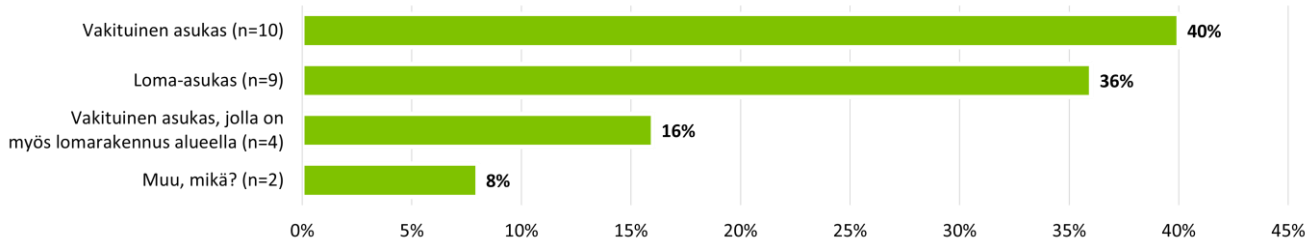

Muu, mikä?

- Tuusula
- Oulu

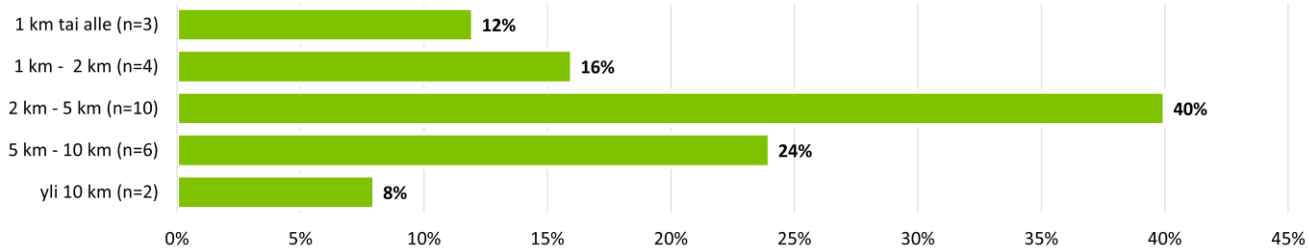
4. Asumismuoto hankealuetta ympäröivällä alueella (Kartta 2.) (N=25)

Vakituisia asukkaita oli kymmenen ja loma-asukkaita yhdeksän. Neljä vakituista asukasta omisti myös lomarakennuksen alueella.

5. Millä etäisyydellä asuntonne tai loma-asuntonne sijaitsee lähimmistä suunnitelluista voimaloista (Kartta 2, etäisyysvyöhykkeet) (N=25)

Vastaajista suurin osa ilmoitti asuvansa tai omistavansa loma-asunnon kahdesta viiteen kilometrin säteellä lähimmistä suunnitelluista voimaloista. Etäisyysvyöhykkeitä kuvaava kartta ja etäisyydet lähimmästä voimalasta eivät olleet vastaajille riittävän selkeitä, sillä alle kahden kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimalasta on vain yksi asuinrakennus Tornion puolella. Kahdeksan vastaajista ilmoitti asuvansa tai omistavansa loma-asunnon yli viiden kilometrin etäisyydellä voimaloista.

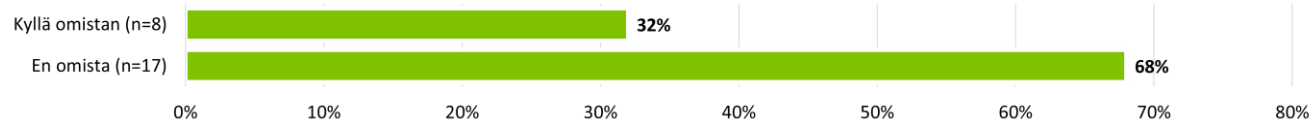

6. Kylän tai paikan nimi kirjoitettuna (alueen tarkempi kuvaus)? (N=25)

Sattajärvi (6), Varejoki (6), Varajärvi (2), Kaisajoki (2), Arpela (2), Kuusikko (1), Sorvanen (1), Sivakkajoki (1), Kolopetäjä (1) ja Sihtuuna (1).

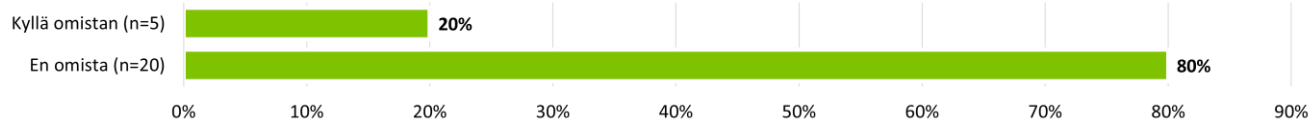
7. Omistatteko maata Kolopetäjä-Rovavaaran suunniteltujen tuulivoimaloiden tuotantoalueella? (N=25)

Noin kolmasosa vastaajista ilmoitti omistavansa maata tuotantoalueella. Noin kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti, ettei omista maata hankkeen tuotantoalueella.

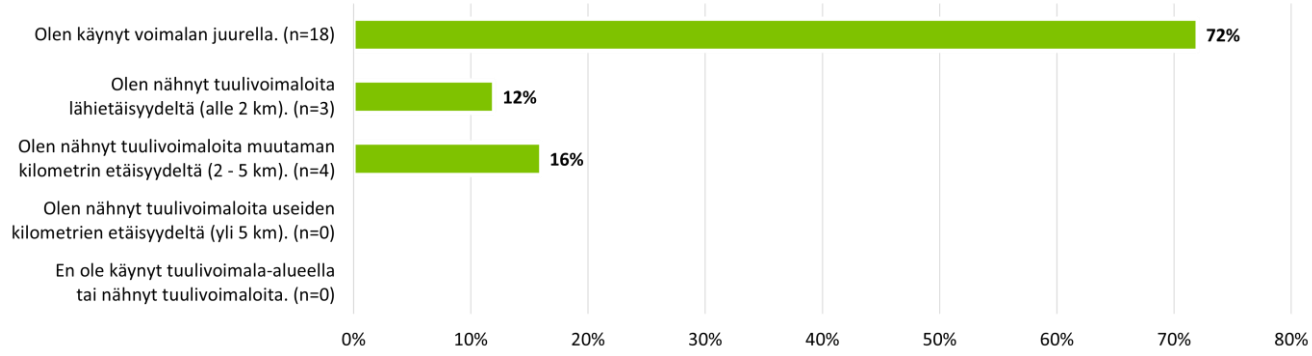
8. Omistatteko maata Kolopetäjä-Rovavaaran suunnitelluilla sähkönsiirtoreiteillä tai niiden varrella (300 metrin etäisyydellä)? (N=25)

Viidesosa ilmoitti omistavansa maata sähkönsiirtoreiteillä tai niiden varrella. Suurin osa vastaajista ilmoitti, ettei omista maata tältä alueelta.

9. Oletteko joskus käynt tuulivoimalan juurella tai nähnyt tuulivoimaloita lähiympäristössä? (N=25)

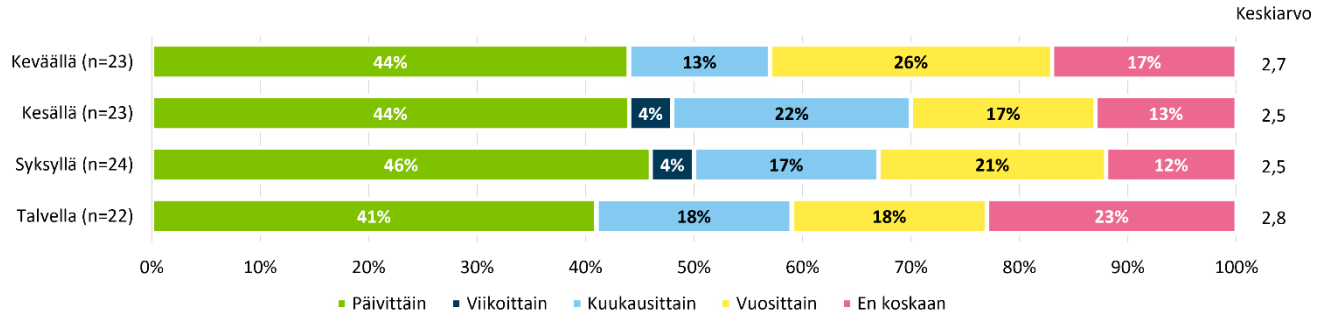
Tuulivoimalat olivat kaikille vastaajista entuudestaan tuttuja: 18 oli käynyt joskus tuulivoimalan juurella, kolme nähnyt voimaloita lähietäisyydeltä (alle 2 km) ja neljä muutaman kilometrin etäisyydeltä (2–5 km).

4. Hankkeen vaikutusalueen nykyinen käyttö

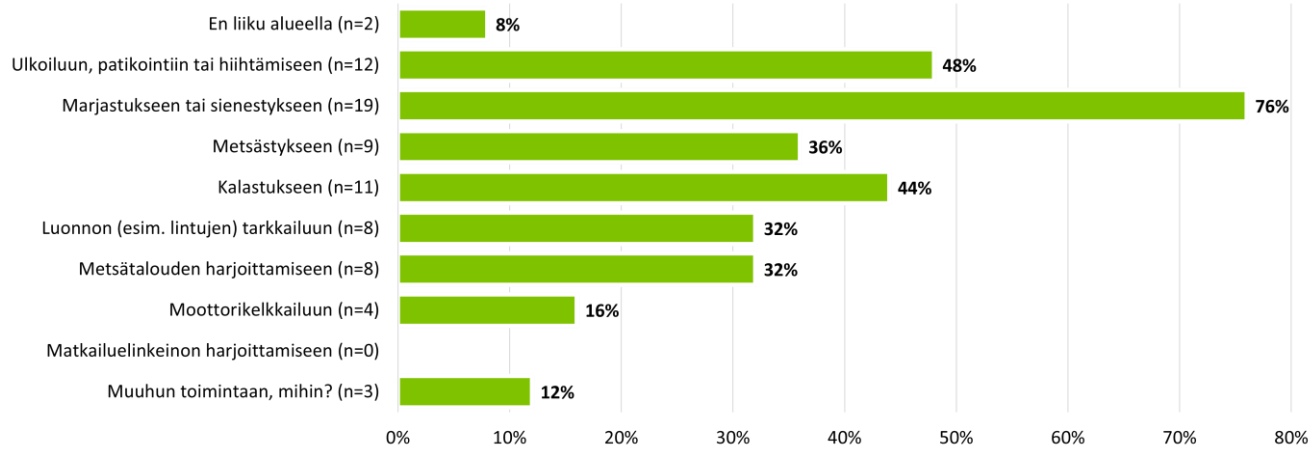
10. Miten usein liikutte suunniteltavalla Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoiman tuotantoalueella tai muutaman kilometrin etäisyydellä siitä (5 km tai alle) eri vuodenaikoina? (N=25)

Vajaa puolet vastaajista ilmoitti käyttävänsä hankkeen tuotantoaluetta tai sen lähialuetta päivittäin ympäri vuoden. Alueen käyttö oli aktiivisinta kesällä ja syksyllä ja vähäisintä talvella.

11. Mihin harrastuksiin tai muihin käyttötarkoituksiin käytätte kyseistä aluetta? (N=25)

Suurin osa vastaajista ilmoitti käyttävänsä aluetta marjastukseen tai sienestykseen sekä hieman alle puolet ulkoiluun, patikointiin tai hiihtämiseen ja kalastukseen. Noin kolmasosa kertoi metsästävänsä, tarkkailevansa luontoa ja harjoittavansa metsätaloutta alueella. Osa vastaajista ilmoitti myös moottorikelkkailevansa alueella.

Muuhun toimintaan, mihin?

- Mökkeilyyn
- Mönkijällä ajelu
- Viljely

12. Kuvailkaa halutessanne Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen vaikutusaluetta ja sen nykyistä käyttöä tai merkitystä elinympäristössänne. (Vastauksia 16)

Avoimissa vastauksissa tuotiin esille muun muassa Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen vaikutusalueen luonnonrauha ja -tila, liikunta-, harrastus- ja ulkoilumahdollisuudet ja alueella harjoitettava metsästystoiminta. Alue koettiin merkityksellisenä erityisesti sen rauhallisuuden ja luonnontilaisuuden kautta. Muutama vastaa koki, ettei alueella tai hankkeella ole suurempaa merkitystä.

Luonnonrauha- ja tila

- Ympäristö on tällä hetkellä hyvin rauhallinen ja luonnonläheinen. Alueella ei esiinny valosaastetta, ja pimeys on olennainen osa elinympäristöä ja maaseudun arkea.

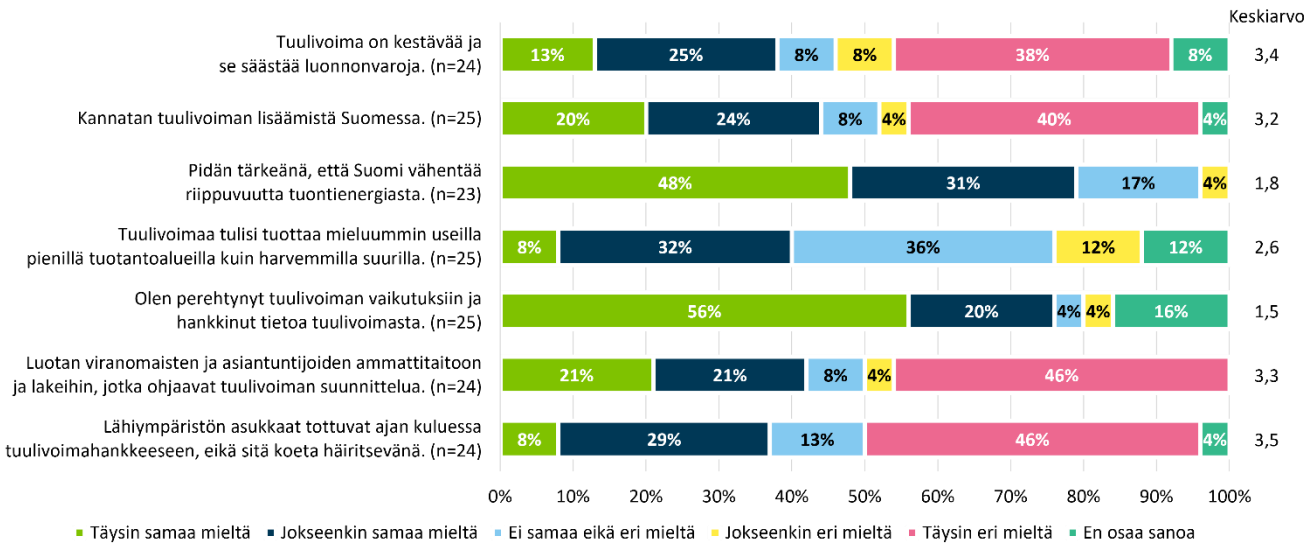
Liikunta, harrastaminen ja ulkoilu

- Alueella on suuri merkitys asukkaille ja suurelle joukolle muualla asuvia ihmisiä, jotka metsästävät, sienestävät ja marjastavat alueella.

5. Arviot Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksista

13. Mitä mieltä olette tuulivoimasta yleisesti? Valitkaa seuraavista väittämistä parhaiten mielipidettänne kuvaava vaihtoehto. (N=25)

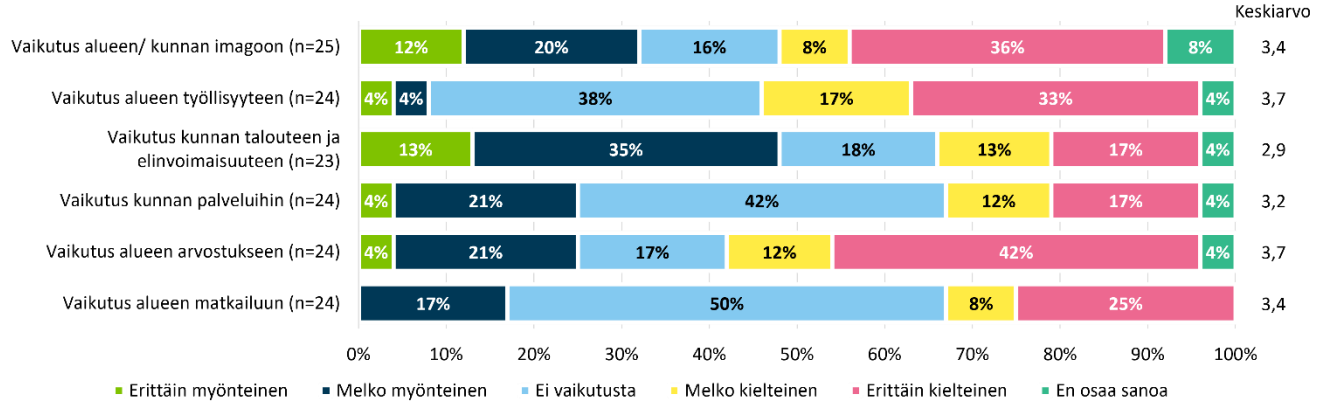
Vastaajat suhtautuivat tuulivoimaan yleisesti melko myönteisesti. Esimerkiksi suurin osa piti täysin tai jokseenkin tärkeänä Suomen tuontienergiariippuvuuden vähentämistä ja olevansa täysin tai jokseenkin perehtynyt tuulivoiman vaikutuksiin sekä hankkineensa tietoa tuulivoimasta. Toisaalta esimerkiksi tuulivoiman suunnittelua ohjaavien viranomaisten ja asiantuntijoiden ammattitaitoon, tuulivoiman kestävyyteen ja luonnonvarojen säästämiseen ja siihen, että lähiympäristön asukkaat ajan kuluessa tottuvat tuulivoimahankkeeseen, vastaajat suhtautuivat epäilevästi.

14. Miten arvioitte Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksia kuntatasolla? (N=25)

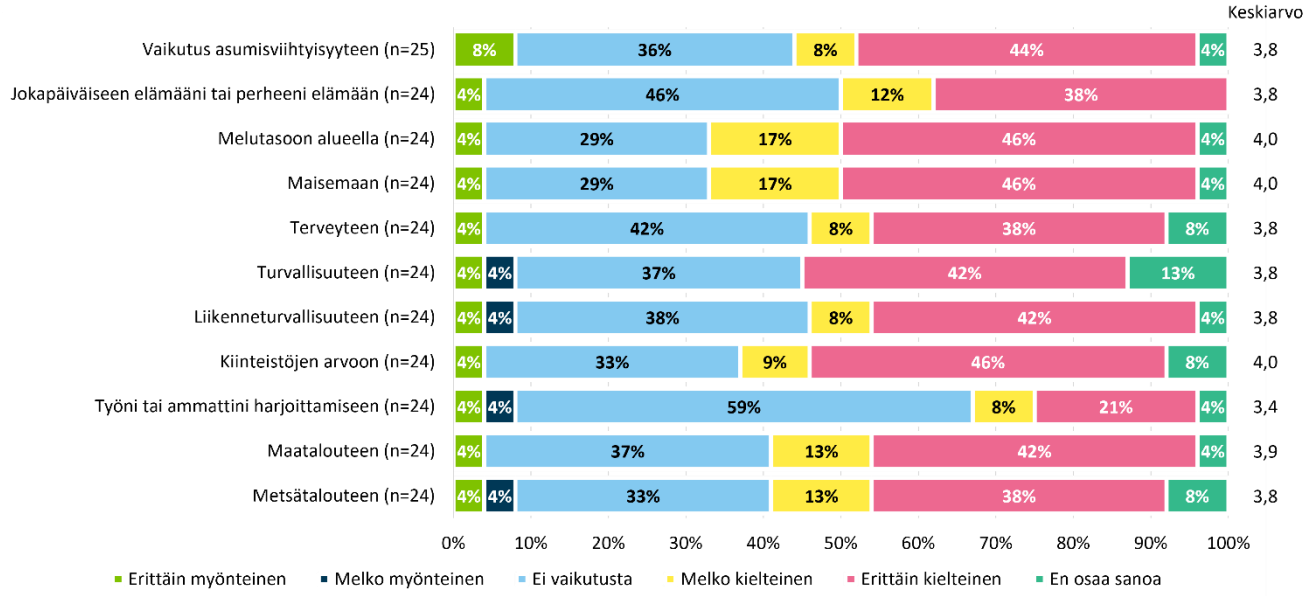
Tuulivoimahankkeen kuntatason vaikutusten arvioitiin kohdentuvan erittäin tai melko kielteisesti alueen arvostukseen, alueen työllisyyteen ja alueen imagoon. Puolet vastaajista

arvioi, ettei hankkeella ole vaikutusta alueen matkailuun tai kunnan palveluihin. Erittäin tai melko myönteisiksi arvioitiin vaikutukset kunnan talouteen ja elinvoimaisuuteen.

15. Miten arvioitte Kolopetäjä-Rovavaaran hankkeen vaikuttavan elinympäristöön ja elinoloihin hankkeen vaikutusalueella? (N=25)

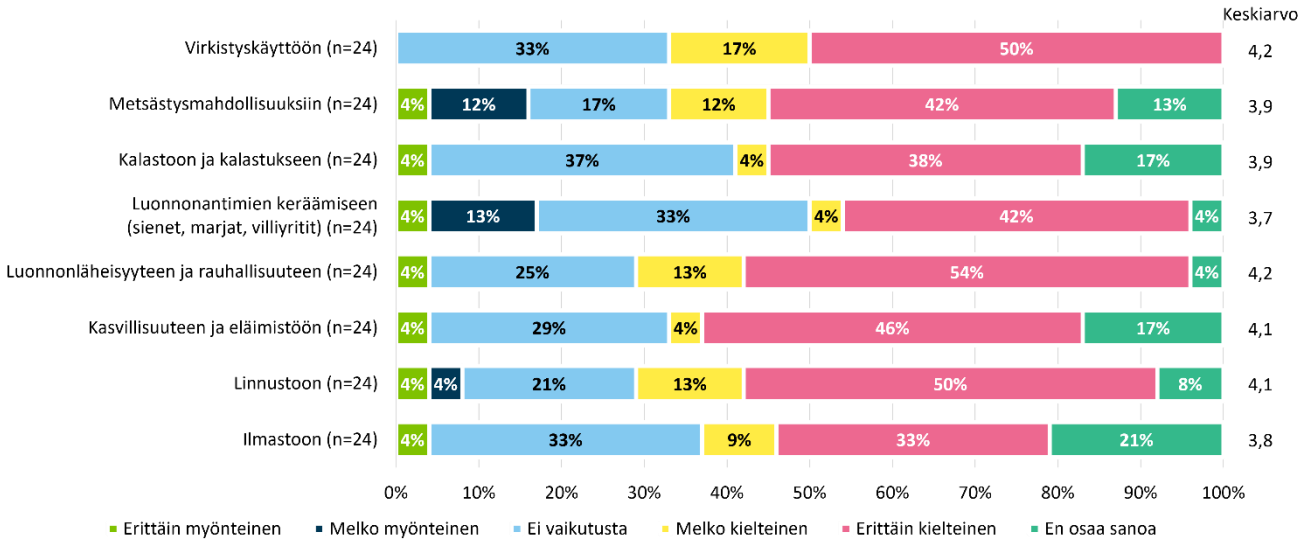
Kielteiset vaikutukset elinympäristöön ja elinoloihin arvioitiin kohdentuvan erityisesti melutasoon, maisemaan ja kiinteistöjen arvoon. Reilusti yli puolet vastaajista katsoi, ettei hanke vaikuta työn tai ammatin harjoittamiseen vaikutusalueella.

16. Miten arvioitte Kolopetäjä-Rovavaaran hankkeen vaikuttavan lähialueen käyttöön ja luontoon? (N=24)

Hankkeen vaikutukset lähialueen käyttöön ja luontoon arvioitiin pääosin kielteisiksi. Erittäin tai melko kielteisiksi arvioitiin vaikutukset luonnonläheisyyteen ja rauhallisuuteen, virkistyskäyttöön ja linnustoon. Noin kolmasosa vastaajista arvioi, ettei hankkeella ole

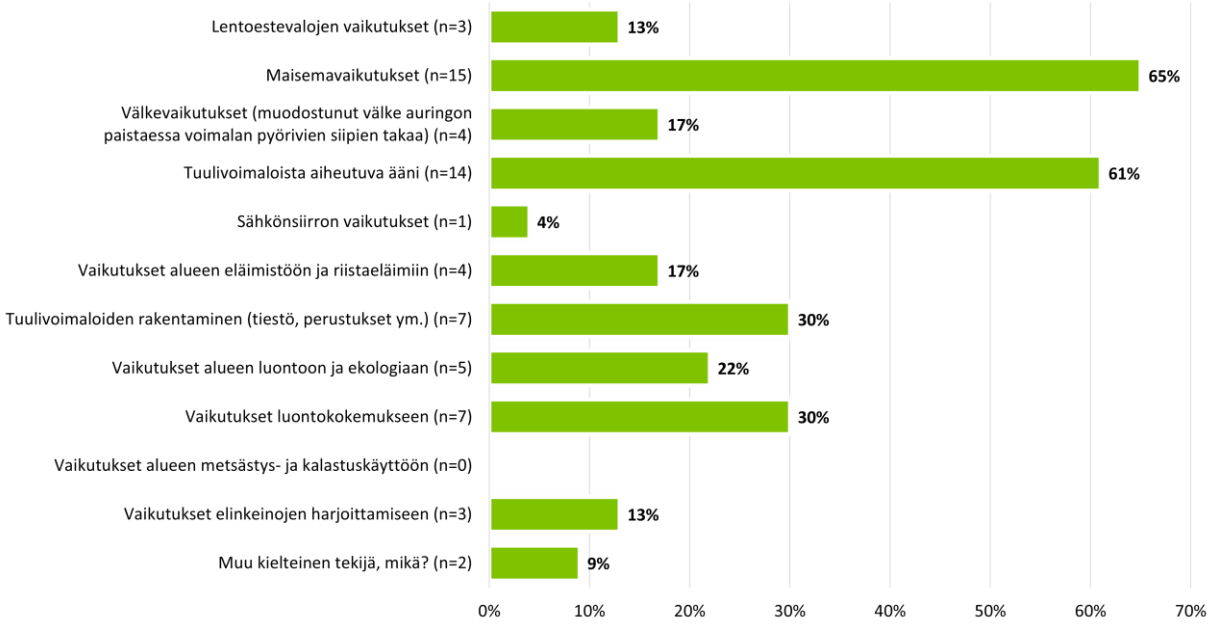
vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen, luonnonantimien keräämiseen, ilmastoon ja virkistyskäyttöön.

6. Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset

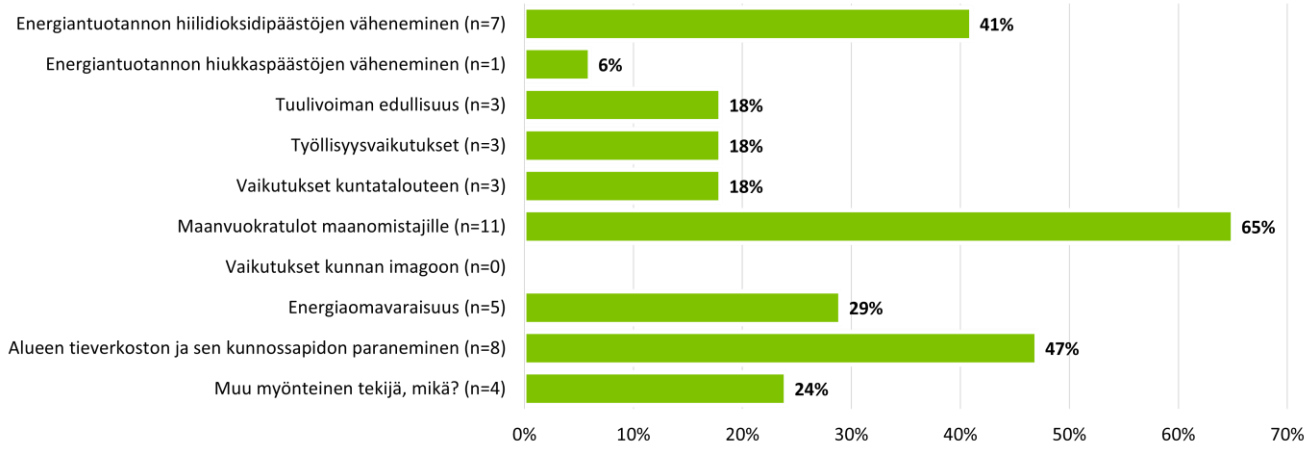
17. Mikäli näette tuulivoimahankkeesta aiheutuvan kielteisiä vaikutuksia, valitkaa seuraavista enintään kolme (3) merkittävintä kielteistä vaikutusta (-).

Kyselyyn vastanneet arvioivat tuulivoimahankkeen merkittävimmiksi kielteisiksi vaikutuksiksi maisemavaikutukset ja tuulivoimaloista aiheutuvan äänen. Osa vastaajista arvioi myös rakentamisen vaikutukset ja vaikutukset luontokokemukseen merkittävimmiksi hankkeen kielteisiksi vaikutuksiksi.

18. Mikäli näette tuulivoimahankkeesta aiheutuvan myönteisiä vaikutuksia, valitkaa seuraavista enintään kolme (3) merkittävintä myönteistä vaikutusta (+).

Tuulivoimahankkeen merkittävimmiksi myönteisiksi vaikutuksiksi arvioitiin vuokratulot maanomistajille, alueen tieverkoston ja sen kunnossapidon paraneminen ja energiantuotannon hiilidioksidipäästöjen väheneminen.

Muu myönteinen tekijä, mikä?

- Ei mitään myönteistä
- En näe myönteisiä vaikutuksia
- Paikallisten asukkaiden ja tilojen huomioiminen sijoittelussa sekä riittävä kompensaatio haittavaikutuksista
- Ulkomaiset omistajat tässä voittaa

19. Perustelkaa, tarkentakaa tai kommentoikaa halutessanne vastauksianne edellisiin kysymyksiin. (Vastauksia 13)

Avoimissa vastauksissa vastaajat toivat esiin muun muassa Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen vaikutukset alueen luonnonrauhaan ja -tilaan ja asumisviihtyvyyteen. Vastaajat kommentoivat myös haittojen ja hyötyjen epätasaista jakautumista sekä hankkeen arvioituja taloudellisia vaikutuksia. Seuraavassa on esitetty teemoitettu yhteenveto ja nostoja avoimista vastauksista.

Vaikutukset alueen luonnonrauhaan ja -tilaan

- Tulee melua, riistaeläimet kaikkoaa, maisema on aivan pilalla, luonnossa liikkuessa ei ole enää mitään rauhaa, mettää kaadetaan myllyjen ja tiestön alta, vaikka kuinka paljon, myllyt päästelee valtavia määriä mikromuoveja luontoon ja pilaa vesistöt ja kalat.

Vaikutukset asumisviihtyvyyteen

- Kuten varmaan olette huomanneet suunnitelmaa laatiessanne, että tämä voimala-alue ollaan suunniteltu keskelle elävää ja toimivaa kyläyhteisöä, jonka pääasiallinen

syy asua täällä on alueen luonnonläheisyys ja rauha. Tämä voimala-alue tuhoaisi kaiken tähän ajatteluun liittyvän ja aiheuttaisi sen, että tämäkin kylä kuolee pois.

Haittojen ja hyötyjen epätasainen jakautuminen

- Maanomistajat saavat korvaukset, toiset saavat haitat.

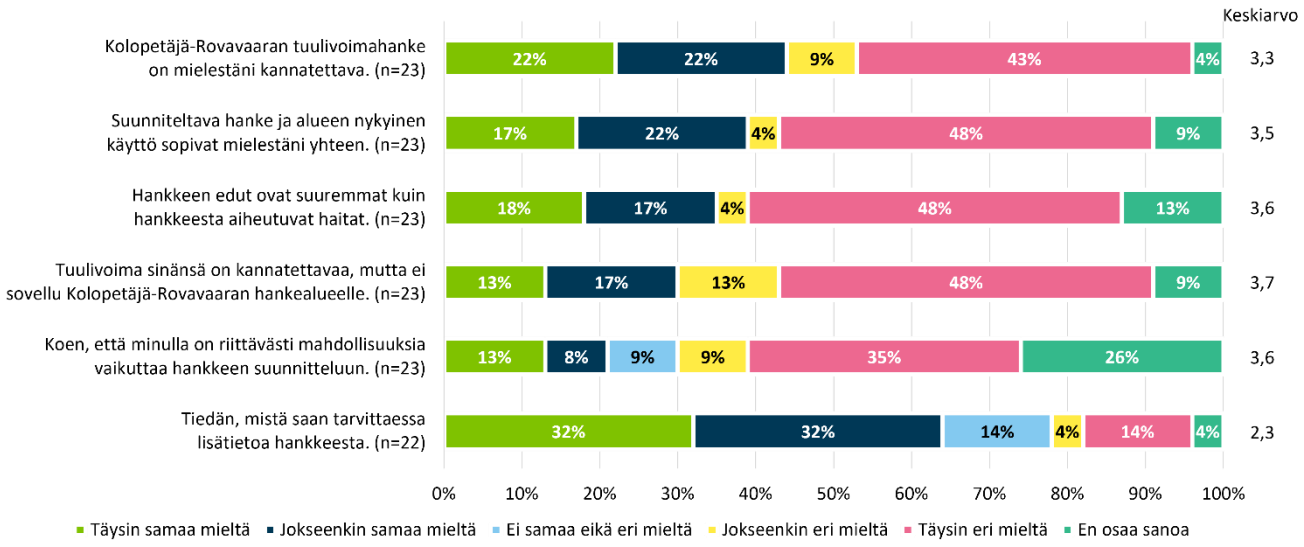
Taloudelliset vaikutukset

- Valitsin myönteisiksi vaikutuksiksi tuulivoiman edullisuuden sekä maanvuokratulot maanomistajille. Näiden voidaan nähdä tukevan paikallista taloutta ja maanomistajien mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinojaan.

7. Yleisnäkemyksenne hankkeesta

20. Valitkaa mielipidettänne parhaiten kuvaava vaihtoehto seuraavista väittämistä (N=23)

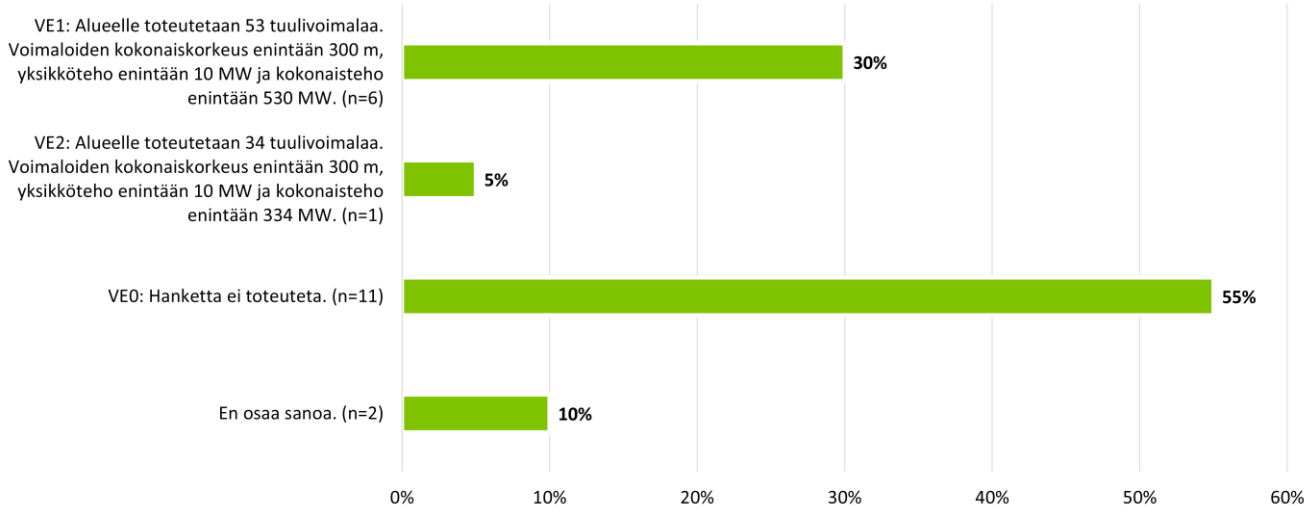
Kyselyyn vastaajia pyydettiin arvioimaan yleisnäkemystä hankkeesta. Suurin osa ilmoitti tietävänsä mistä saa tarvittaessa lisätietoa hankkeesta. Lisäksi suurin osa oli täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteestä ”tuulivoima sinänsä on kannatettavaa, mutta ei sovellu Kolopetäjä-Rovavaaran alueelle”. Noin puolet vastaajista oli täysin tai jokseenkin eri mieltä Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen kannattavuudesta, suunniteltavan hankkeen ja alueen nykyisen käytön yhteensopivuudesta ja hankkeen etujen suuruudesta suhteessa hankkeen haittoihin.

8. Kanta YVA-menettelyssä tarkasteltaviin vaihtoehtoihin

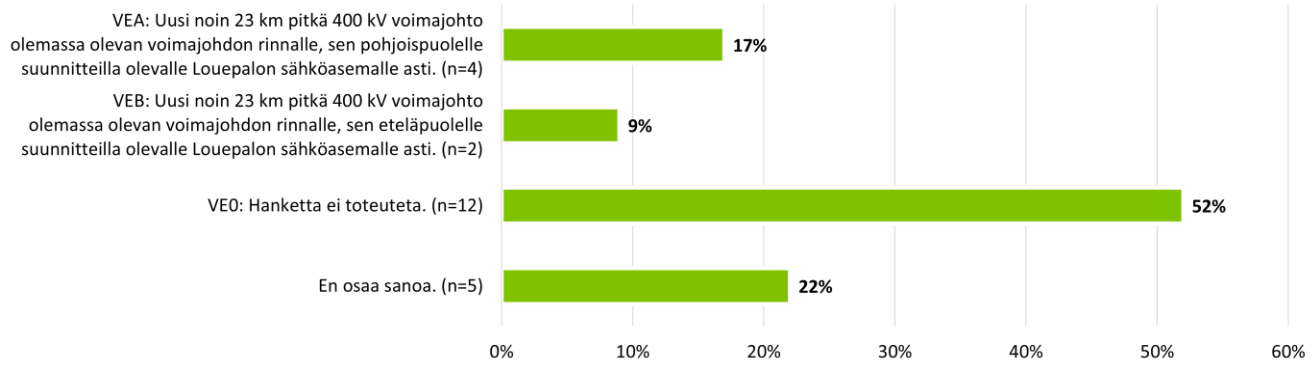
21. Mitä hankkeen vaihtoehtoa pidätte parhaana? (N=20)

Yli puolet vastanneista kannatti vaihtoehtoa VE0, jossa hanketta ei toteuteta. Vastaajat kannattivat vaihtoehtoa VE1 enemmän kuin vaihtoehtoa VE2.

22. Mikä on kantanne sähkönsiirtovaihtoehtoihin? (N=23)

Noin puolet vastaajista kannatti vaihtoehtoa VE0, jossa hanketta ei toteuteta. Vaihtoehtoa VEA kannatettiin hieman enemmän kuin vaihtoehtoa VEB.

23. Perustelisitteko kantaanne hanke- tai sähkönsiirtovaihtoehtoihin tarkemmin? (Vastauksia 11)

Avoimissa perusteluissa vastaajat toivat esiin muun muassa tuulivoimahankkeen ympäristövaikutukset, näkemyksen tuulivoiman kannattamattomuudesta ja seudun hankkeiden yhteisvaikutusten tuoman rasitteen. Yhtenä perusteluna esitettiin myös kerralla suuremman hankkeen toteuttamisen järkevyys. Seuraavassa on esitetty teemoitettu yhteenveto ja nostoja avoimista vastauksista.

Tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset

- Paluuta ei sitten ole, kun ne myllyt halkoo luonnon ja saastuttaa maat ja vedet. Siinä on sitten tuleville polville siivottavaa.

Tuulivoiman kannattamattomuus

- Tuulivoima tänä päivänä on kannattamatonta, tämän todistavat useat lehtijutut pitkin maailmaa ja Suomea. En kaipaa asuinalueeni lähelle seisovia tolppia, jotka on hylätty kannattamattomana.

Seudun hankkeiden yhteisvaikutukset

- Alueella on samanaikaisesti vireillä useita (arviolta 6–7) tuulivoimahankkeita. On välttämätöntä tarkastella hankkeiden sähkönsiirtoa yhteisratkaisuna ja arvioida hankkeiden kumulatiiviset vaikutukset, eikä vain yksittäisen hankkeen näkökulmasta.

Suuremman hankkeen toteuttaminen järkevämpää

- Jos kerran aletaan toteuttamaan, niin samahan se on täysimittaisena tuottaa, ettei sitten jälkeen päin jää harmittamaan, kun sähkön tuotto jää vähäisemmäksi.

24. Voitte halutessanne kommentoida tuulivoimaloiden alustavaa sijoittelua tuotantoalueella tai suunniteltuja sähkönsiirtoreittejä (Kartta 3.). (Vastauksia 8)

Avoimissa vastauksissa tuotiin esiin muun muassa tuulivoimaloiden sijoittamisen kauemmas asutuksesta ja vaikutukset elinympäristöön. Seuraavassa on esitetty teemoitettu yhteenveto ja nostoja avoimista vastauksista.

Tuulivoimaloiden etäisyys asutuksesta

- Tuulivoimaloiden etäisyys asutuksesta, niiden pitäisi sijaita kauempana.
- Suomen etelärannikko on parempi, tuulee lähes aina vaikka Helsinki

Hankkeen vaikutukset elinympäristöön

- Asuinpaikkamme sijaitsee suunnitellun hankkeen vaikutusalueella, minkä vuoksi tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron vaikutukset kohdistuvat suoraan elinympäristöömme.
- Häiritsevä, ei tarvii tehdä takapihalle.

9. Yhteisvaikutukset seudun muiden hankkeiden kanssa

25. Miten arvioitte seudun muiden hankkeiden yhteisvaikutuksia omassa elinympäristössänne (merkittävimmät vaikutukset)? (Vastauksia 13)

Yhteisvaikutuksista kysyttäessä vastaajat toivat esiin muun muassa vaikutukset seudun luonnontilaan, elinympäristölliset muutokset sekä kiinteistöjen arvon laskun. Myös hankkeiden yhteisvaikutuksien arviointia ja vaikutuksien kasaantumista kommentoitiin. Seuraavassa on esitetty teemoitettu yhteenveto ja nostoja avoimista vastauksista.

Vaikutukset seudun luonnontilaan

- Jos kaikki alueelle suunnitellut tuulimyllyt toteutetaan, alueelle ei jää yhtään luonnontilaista kolkkaa. Luonnonrauha ja maisema on tuhottu.

Elinympäristön muutokset

- Kauhealta näyttää... Paljon on syrjäseutujen asuinalueita siirtymässä tuotantoalueiksi.

Kiinteistöjen arvon lasku

- Kiinteistöjen arvot laskee, kuka korvaa ne asukkaille?

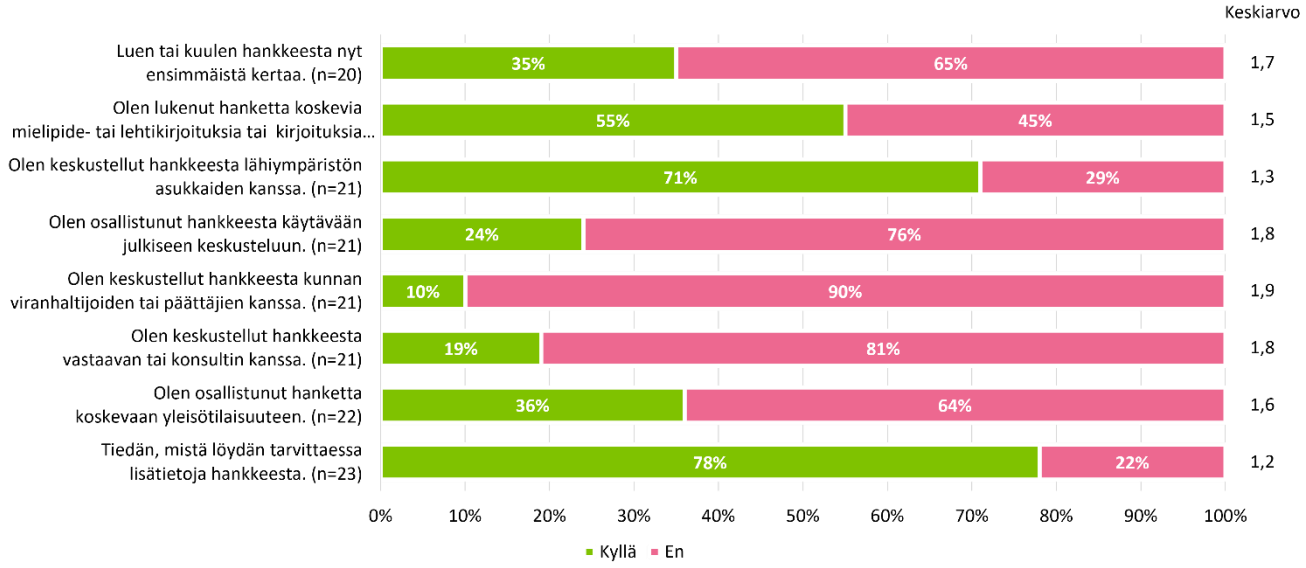
Hankkeiden yhteisvaikutuksien kasaantuminen

- Vaikutukset kasaantuvat ja laajenevat, eikä niitä voida arvioida luotettavasti yksittäisten hankkeiden näkökulmasta ilman alueellista kokonaisarviointia.

10. Tiedonsaanti hankkeesta

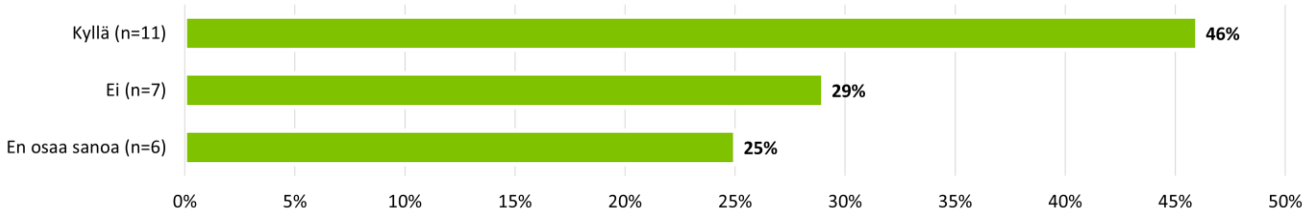
26. Oletteko saaneet tietoa Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeesta tai osallistunut hankkeesta käytävään keskusteluun? (N=24)

Suurin osa vastaajista ilmoitti tietävänsä mistä löytää lisätietoja hankkeesta. Useimmat olivat myös keskustelleet hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa ja lukeneet hanketta koskevia kirjoituksia eri medioista. Harva oli keskustellut hankkeesta kunnan viranhaltijoiden tai päättäjien tai hankkeesta vastaavan tai konsultin kanssa.

27. Onko hankkeesta mielestänne tiedotettu riittävästi? (N=24)

Kyselyyn vastanneet ilmoittivat hankkeesta tiedottamisen olleen pääasiassa riittävää. Vajaa kolmasosa vastaajista piti tiedotusta riittämättömänä ja neljäsosa ei osannut sanoa kantaansa.

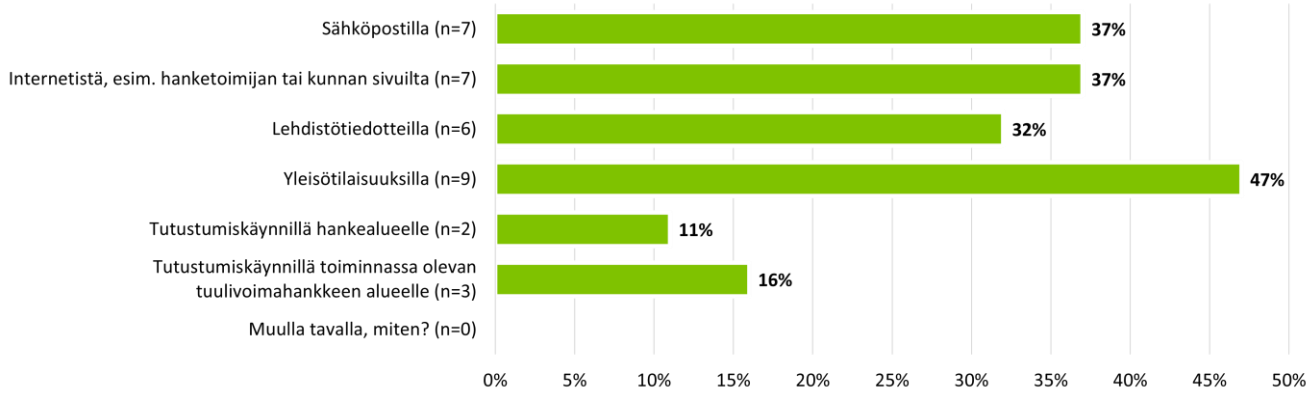
28. Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa? (Vastauksia 8)

Lisää tietoa haluttiin erityisesti seudun hankkeiden yhteisvaikutuksista ja haitallisten vaikutusten lieventämistoimista. Muutama vastaaja toivoi saavansa yleisesti lisää tietoa kaikesta.

- En mistään.
- Kaikesta
- Rakentamisen rasitteista ja myllyjen purkamisvastuusta.
- Miten tämän järjettömyyden voi lopettaa
- Sitten siitä, kun se perutaan!
- Kaikesta
- Haluaisin saada lisätietoa erityisesti hankkeen kumulatiivisista vaikutuksista yhdessä muiden alueella samanaikaisesti vireillä olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Lisäksi tarvitaan tarkempaa ja havainnollisempaa tietoa sähkönsiirtoratkaisujen vaihtoehdoista, niiden sijoittumisesta, yhteisratkaisuista sekä metsien pirstoutumisen ja maisemavaikutusten laajuudesta. Myös melu-, välke- ja valosaastevaikutusten arvioinnin perusteet ja oletukset sekä vaikutusten lieventämiskeinot tulisi esittää selkeämmin.
- Kaikesta. Asiathan pidetään salassa, jotta kukkaan ei ehdi vastustaa hanketta. Tuulivoiman lobbaajat valehtelevat, vääristelee tutkimustietoja ym. minkä kerkeää.

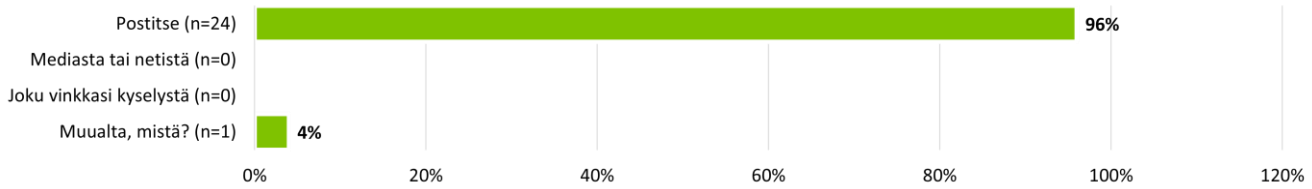
29. Miten haluaisitte saada lisää tietoa hankkeesta? (N=19)

Tietoa haluttiin saada erityisesti yleisötilaisuuksilla, sähköpostilla ja internetin kautta.

30. Miten saitte tiedon tästä kyselystä? (N=25)

Vastaajat olivat saaneet tiedon kyselystä postitse.

31. Mitä muuta haluaisitte vielä tuoda esille Kolopetäjä-Rovavaaran hankkeeseen liittyen? Voitte myös antaa palautetta tästä kyselystä. (Vastauksia 9)

Lopuksi vastaajilta kysyttiin muita kommentteja hankkeesta ja palautetta asukaskyselystä.

Vastauksissa pidettiin tärkeänä tarkastella vaikutuksia hankkeen jatkosuunnittelussa selkeästi alueellisena kokonaisuutena erityisesti silloin, kun samalla seudulla on useita samanaikaisia tuulivoimahankkeita ja niihin liittyviä sähkönsiirtotarpeita. Kumulatiivisten vaikutusten arviointia, yhteisiä sähkönsiirtoratkaisuja sekä metsien pirstoutumisen ehkäisemistä pidettiin keskeisinä kysymyksinä hankkeen hyväksyttävyyden kannalta. Lisäksi toivottiin, että jatkossa hankkeesta tiedotetaan aiempaa selkeämmin ja havainnollisemmin erityisesti lähialueen asukkaiden näkökulmasta. Karttaesitysten, vaihtoehtojen vertailun ja vaikutusten konkreettisen kuvaamisen katsottiin helpottavan hankkeen kokonaisvaikutusten ymmärtämistä ja parantavan osallistumismahdollisuuksia.

Kyselyä pidettiin aiheellisena ja hyvänä ja vastauksilla toivottiin olevan myös merkitystä ja vaikutusta suunnitteluun. Kyselyn toteuttamista vuoden vaihteessa pidettiin huonona, sillä kyselyn katsottiin hukkuvan joulupostiin ja joulun järjestelyihin, jolloin ei ehdi vastata kyselyihin. YVA-menettelyn osalta korostettiin tiedottamisen selkeyttä sekä asukkaiden osallistamisen ja kuulemisen tärkeyttä.

SITOWISE

Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahanke (Tervola)

Metsästäjätapaaminen: metsästysseurojen jäsenten ryhmähaastattelu 2026

Päiväys	**16.2.2026**
Laatijat	**Haastattelut ja raportointi: Eerika Tapio ja Olli Rönkä, Henna Anttonen** **Kartat: Lisa Leinonen**
Laaduntarkistus	**Kati Kankainen**

Sisällysluettelo

1 Yhteystiedot 3
2 Johdanto 4
3 Taustatiedot 6
3.1 Riistalajisto ja metsästys Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta saaduissa lausunnoissa 6
3.2 Tuulivoimahankkeiden vaikutukset riistalajistoon ja metsästykseen 7
4 Aineisto ja menetelmät 9
5 Tulokset 12
5.1 Tilaisuuden kulku 12
5.2 Tuotantoalueen nykyinen käyttö metsästykseen ja riistanhoitoon 12
5.3 Alueen nykyinen riistalajisto ja riistakannat 12
5.4 Arviot tuulivoimahankkeen vaikutuksista riistalajistoon ja metsästykseen 14
6 Yhteenveto 17
7 Lähteet 18

1 Yhteystiedot

Tilaaja
Energiequelle Oy
Atte Lohman

Toteuttajat ja raportin laatijat

Sitowise Oy
Ympäristövaikutukset ja vastuullisuus -osasto:

Tapaamisen käytännön järjestelyt ja yhteydenpito seuroihin sekä kartat:
Lisa Leinonen, MMM (ympäristötiede)
Ympäristöasiantuntija

Ryhmähaastattelu:
Eerika Tapio, MMM (metsäekologia)
YVA-palvelupäällikkö, ryhmäpäällikkö

Olli Rönkä, FM (maantiede)
Vanhempi ympäristöasiantuntija, projektipäällikkö

Raportointi:
Henna Anttonen, YTM (sosiologia)
Asiantuntija, sosiologi

Laadunvarmistus:

Kati Kankainen, FM (ympäristötiede)
Ryhmäpäällikkö

2 Johdanto

Energiequelle Oy suunnittelee Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahanketta, jonka tuotantoalue ja sähkönsiirtovaihtoehdot sijaitsevat Tervolan kunnan alueella. Hanke sijoittuu noin kahdeksan kilometriä Tervolan keskustaajamasta luoteeseen ja rajautuu länsipuolelta Tornion kuntarajaan. Sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat myös Tervolan kunnan alueelle. (Kuva 1 ja Kuva 2)

Hanke muodostuu enintään 53 tuulivoimalasta, joiden yksikköteho on enintään 10 MW. Tuotantoalueen pinta-ala on noin 6 328 hehtaaria. Raportissa käytetty termi tuotantoalue tarkoittaa aluetta, jossa tuulivoimalat sijaitsevat. Mikäli puhutaan hankealueesta, se sisältää tuotantoalueen lisäksi myös suunnitellut sähkönsiirtoreitit.

Tuulivoimahankkeen tarkasteltavat vaihtoehdot sähkönsiirtoreitteineen on esitelty alla olevassa taulukossa (Taulukko 1).

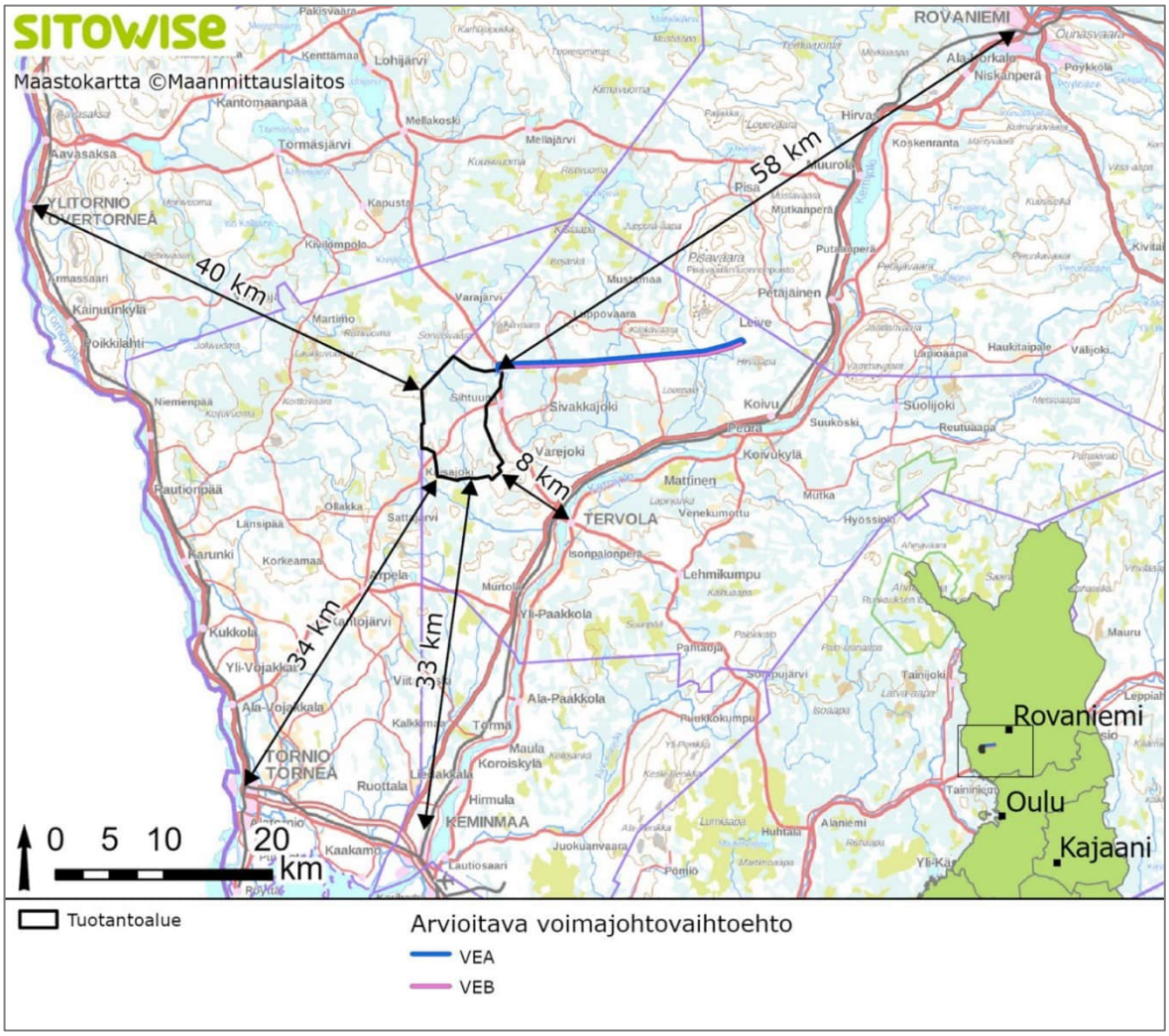
Taulukko 1. Tuulivoimahankkeen vaihtoehdot sähkönsiirtoreitteineen.

Tuulivoimahankkeen tarkasteltavat vaihtoehdot	
VE0	Hanketta ei toteuteta.
VE1	Alueelle toteutetaan 53 tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 m, yksikköteho 7–10 MW ja kokonaisteho enintään 553 MW.
VE2	Alueelle toteutetaan 34 tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 m, yksikköteho 7–10 MW ja kokonaisteho enintään 334 MW.
Sähkönsiirron vaihtoehdot	
VEA	Uusi, noin 23 km pitkä 400 kV voimajohto tuotantoalueen koillisosasta Tervolan uudelle rakentavalle Louepalon sähköasemalle, olemassa oleva Petäjäskoski-Letsi 400 kV voimajohdon rinnalle, sen pohjoispuolelle.
VEB	Uusi, noin 23 km pitkä 400 kV voimajohto tuotantoalueen koillisosasta Tervolan uudelle rakentavalle Louepalon sähköasemalle, olemassa oleva Petäjäskoski-Letsi 400 kV voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle Kätkävaaran luonnonsuojelualuetta kiertäen etelän kautta.

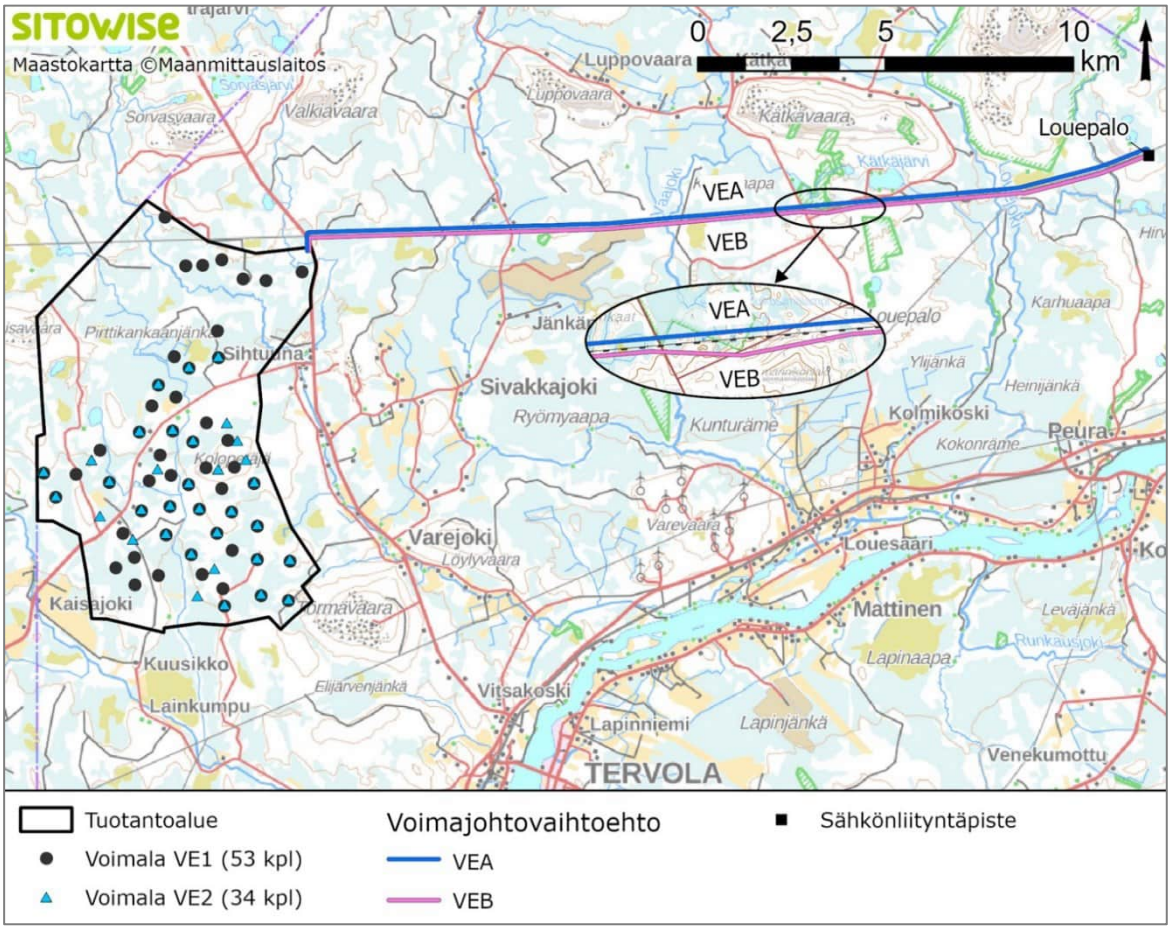
Sitowise toteutti Energiequelle Oy:n toimeksiannosta 3.2.2026 Tervolassa metsästäjätapaamisen. Tapaamiseen kutsuttiin Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen tuotantoalueella ja sen läheisyydessä toimivien metsästysseurojen edustajia keskustelemaan hankkeen vaikutuksista alueen riistalajistoon ja metsästykseen. Tilaisuuden tavoitteena oli koota seurojen edustajilta paikallista kokemus- ja nykytilatietoa metsästyksestä, alueen riistalajeista ja -kannoista, riistan liikkumissuunnista sekä alueen käytöstä riistanhoidossa. Lisäksi haluttiin kuulla metsästäjien arvioita ja näkemyksiä mahdollisen tuulivoimahankkeen vaikutuksista riistalajeihin, niiden käyttäytymiseen ja metsästyskokemukseen

tulevaisuudessa. Samalla saatiin tietoa alueen muusta lajistosta, kuten suur- ja pienpedoista. Tiedot huomioidaan Kolopetäjä-Rovavaaran eläimistön ja linnuston ympäristövaikutusten arvioinneissa.

Tämä raportti on laadittu ryhmähaastattelun ja tilaisuudessa koottujen tietojen pohjalta. Tietoja kootaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointia (YVA-selostus) varten.

Kuva 1. Kolopetäjä-Rovavaaran tuotantoalueen ja voimajohdon reittivaihtoehtojen sijoittuminen.

Kuva 2. Kolopetäjä-Rovavaaran YVA-selostusvaiheen mukainen tuotantoalueen rajaus ja voimalasijoitussuunnitelma (vaihtoehdot VE1 ja VE2) sekä sähkönsiirron vaihtoehdot (VEA ja VEB).

3 Taustatiedot

3.1 Riistalajisto ja metsästys Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta saaduissa lausunnoissa

Lapin ELY-keskus hankkeen yhteysviranomaisena on YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossaan todennut, että pitää tärkeänä kaikkien alueen metsästysseurojen mielipiteiden ja näkemysten huomioimista.

Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli julkisesti nähtävillä 3.10–1.11.2024. Metsästykseen ja riistalajeihin liittyviä teemoja ja näkökulmia oli tuotu esille ELY-keskuksen lausunnon lisäksi

Luonnonvarakeskuksen, Keminmaan kunnan, Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnan ja Tervolan kunnan lausunnoissa.

Luonnonvarakeskuksen lausunnossa korostetaan kanalintujen esiintymisen soidinpaikkaselvitysten tekemisen tärkeyttä useampana vuonna peräkkäin yhden vuoden sijaan. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille. Luonnonvarakeskus katsoo, että selostusvaiheessa on tärkeää kiinnittää huomiota yhteisvaikutuksiin ja häiriöttömän erämaisen elinympäristön pirstoutumisen tuomiin vaikutuksiin. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on syytä arvioida alueelle jäävän häiriöttömän erämaisen ympäristön määrä sellaisten lajien näkökulmasta, joille tällainen ympäristö on kriittistä.

3.2 Tuulivoimahankkeiden vaikutukset riistalajistoon ja metsästykseen

Tuulivoimahankkeiden YVA-menettelyn yhtenä osana arvioidaan vaikutukset riistalajistoon ja metsästykseen. Riistalajeihin kohdistuu yleensä samankaltaisia vaikutuksia kuin muuhunkin eläimistöön. Vaikutukset johtuvat elinympäristön muutoksista kuten tuulivoimaloiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin rakentamisesta sekä rakentamisen aikaisesta melusta ja muista häiriöistä, lisääntyvästä ihmisten liikkumisesta ja virkistyskäytöstä alueella, tuulivoimaloiden huoltoliikenteestä, tiestön este- ja käytävävaikutuksista sekä elinympäristöjen pirstoutumisesta.

Tuulivoimalat ja niitä varten rakennettava sähkönsiirto eivät estä metsästystä alueella. Rakennusaikana liikkumista työmaa-alueella sekä rakennus- ja huoltotiestöllä joudutaan kuitenkin turvallisuussyistä rajoittamaan. Hankealueen tiestön ja sen kunnossapidon paraneminen vaikuttaa alueen saavutettavuuteen ja näkymiin metsästettäessä. Uusi tiestö voi vaikuttaa myös alueen riistalajien ja metsästyskoirien liikkumiseen. Alueen luonne muuttuu erämaisesta alueesta rakennetun ympäristön vaikutuspiirissä olevaksi alueeksi, millä voi olla riistakantoihin kohdistuvien vaikutusten ohella vaikutuksia myös metsästyskokemukseen. Vaikutusten arviointia varten on tärkeä saada paikallista tietoa alueen riistakannoista ja selvittää metsästäjien näkemyksiä hankkeen mahdollisista vaikutuksista metsästykseen.

Tolvanen ym. (2023) ovat julkaisseet tutkimuksen siitä, miten tuulivoima vaikuttaa eläinlajien käyttäytymiseen. Tutkimuksessa on koottu yhteen 84 tutkimusta eri puolilta maailmaa. Esitellyissä tutkimuksissa oli 160 koejärjestelyä ja tutkimustulokset vaihtelivat suuresti niiden kesken. Noin 70 prosentissa tutkimuksia tuulivoimaloiden havaittiin aiheuttavan muutoksia eläinlajien

käyttäytymiseen. Kurjet, pöllöt ja porot siirtyvät keskimäärin viiden kilometrin päähän elinalueillaan olevista tuulivoimaloista. Monet linnut (sorsalinnut, petolinnut, varpuslinnut ja kahlaajat) siirtyivät tuulivoimaloiden tähden noin puoli kilometriä. Erityisesti emät (esim. poro) poikastensa kanssa ovat arimpia tuulivoimalle. Lajiston siirtyminen pienentää entisestään lajeille mahdollisia nykyisiä elinympäristöjä, jolloin olennaista on, onko eläimillä mahdollisuutta siirtyä toisiin elinympäristöihin. Tutkimuksen mukaan tuulivoimaa ei tule sijoittaa lintujen muuttoreiteille ja voimalat pitäisi maalata mustiksi, jotta linnut osaisivat niitä paremmin väistää.

Ruotsissa vuonna 2012 julkaistusta tutkimuskatsauksesta (Helldin ym. 2012) käy ilmi, että tuulivoimalat voivat vaikuttaa maanisäkkäisiin usealla eri tavalla. Keskeisin ja tunnetuin vaikutus aiheutuu voimala-alueille rakennettavasta tieverkostosta, mikä lisää virkistyskäyttöä, metsästystä ja muuta vapaa-ajan liikennettä alueelle. Lisääntyvä ihmisten läsnäolo alueella vaikuttaa esimerkiksi hirvieläinten ja petoeläinten käyttäytymiseen aiheuttaen kantojen alenemista ainakin tilapäisesti. Toisaalta tutkimuksessa todetaan, että riistaeläimet voivat jossain määrin tottua tuulivoimaloista aiheutuviin häiriöihin ainakin, mikäli niillä ei ole muita vaihtoehtoisia alueita käytettävissään. Kyky tottua muuttuneisiin oloihin kuitenkin vaihtelee esimerkiksi lajista, vuodenajasta ja häiriön luonteesta riippuen. Eläinten reagoiminen häiriöihin voi riippua myös siitä, onko rakennettavalla tuulivoimala-alueella jo ennestään ihmisen toiminnasta aiheutuvia häiriöitä vai onko kyseessä harvaan asuttu alue. Lisäksi vaikutukset riippuvat rakennettavan voimala-alueen koosta.

Skarin ja Åhman (2014) havaitsivat kirjallisuuskatsauksessaan, että porojen reagointi uuteen rakennettuun ympäristöön vaihtelee sen mukaan, kuinka tottuneita porot ovat jo aikaisempaan ihmistoimintaan. Tiiviimmän yhdyskuntarakenteen/asutuksen tai vilkkaamman liikennöin alueilla porojen reagointi on vähäisempää kuin esimerkiksi enemmän erämaamaisemmilla alueilla, jossa ihmistoiminta on vähäisempää. Tutkimuksessa todettiin, että esimerkiksi saamelaisalueilla ihmistoiminnan vaikutus eläimiin voi ulottua jopa 12 kilometrin säteelle.

Suurpedot ovat herkkiä rakentamisen aikaiselle häiriölle ja niiden arvioidaan välttävän muutoksen kohteena olevaa aluetta rakennustöiden aikana (Berger 2007). Etenkin karhun ja suden tiedetään välttelevän ihmisen säännöllisesti käyttämiä alueita (George & Croocs 2006). Tuulivoimahanke voi vaikuttaa haitallisesti alueella mahdollisesti liikkuviin suurpetoihin metsien pirstoutumisen ja alueen erämaisuuden häviämisen seurauksena. Suurpedoilla on laajat reviirit ja niiden liikkumista ohjaa usein saaliseläinten esiintyminen. Tuulivoimahankkeen

rakentamisen aikaiset häiriöt voivat vähentää suurriistaa ja samalla suurpetojen esiintymistä rakennettavalla alueella.

Puolan vuoristoseuduilla tutkittiin (Łopucki, Klich & Gielarek 2017) tuulivoimaloiden vaikutuksia neljään eri lajiin: metsäkauris, jänis, kettu ja fasaani. Eläinten reaktiot tuulivoimaan olivat lajikohtaisia. Metsäkauris ja jänis välttelivät voimakkaimmin tuulivoima-aluetta ja turbiineja. Kettu reagoi neutraalimmin tuulivoimaloihin ja fasaani taas reagoi positiivisesti tuuliturbiinin läheisyyteen eli lintua tavattiin enemmän tuulivoima-alueella. Tätä selitettiin sillä, että 1) fasaani hakeutuu tuulivoima-alueelle, koska siellä tuulivoiman tähden on vähemmän petolintuja sekä 2) tuulivoimaloiden läheisyydessä muokatussa maassa on hiekkaa, jota fasaanit tykkäävät syödä. Tutkimuksen mukaan tuulivoima vaikuttaa maaeläimiin sekä tuulivoima-alueella että vähintään 700 metrin puskurivyöhykkeellä tuulivoima-alueen ympärillä.

Coppes ym. (2020) kävivät läpi kirjallisuuskatsauksessaan tuulivoimaloiden vaikutuksia metsäkanalintuihin. Tuulivoimalat vaikuttivat metsäkanalintuihin vähintään 500 metrin säteellä, mutta koska koejärjestelyt vaihtelivat keskenään niin paljon, niin yhtä tarkkaa johtopäätöstä ei kuitenkaan voi antaa. Tutkijat suosittelevat seuraamaan asiaa ennen ja jälkeen rakentamisen usean vuoden ajalta. Tutkimuksessa suositellaan noudattamaan varautumisperiaatetta pitämällä metsäkanalintujen elinympäristöt vapaina tuulivoimalta erityisesti siellä, missä populaatiot ovat pieniä tai paikallisesti uhanalaisia.

Edellisten tutkimuksen lisäksi Luonnonvarakeskuksella on käynnissä WINDLIFE-hanke, jossa selvitetään tuulivoiman vaikutuksia metsäeläimiin. Hanke on käynnistynyt vuonna 2023 ja siinä kerätään tietoja eläinten liikkumisesta tuulivoima-alueilla ja niiden ympäristöissä.

4 Aineisto ja menetelmät

Metsästysseurojen jäsenten tietoja alueen riistakannoista ja havainnoista selvitettiin tilaisuuden alussa osallistujille jaetulla vakioidulla kyselylomakkeella, minkä jälkeen lomakkeille täytetyistä tiedoista keskusteltiin yhteisesti ryhmähaastattelussa. Kasvokkaisen ryhmätapaamisen etuna on mahdollisuus tarkentaa keskustelun aikana esiin nousevia kysymyksiä ja saada siten kattavampi ja luotettavampi käsitys kohderyhmän havainnoista kuin tavanomaisella kyselyllä tai yksilöhaastatteluilla. Metsästäjätapaamisen etuna on lisäksi se, että aluetta ja riistahavaintoja sekä riistan liikkumissuuntia voidaan tarkastella myös kartoilla niille samalla piirtäen.

Metsästäjätapaamisessa saatuja tietoja voidaan hyödyntää jatkossa hankkeen suunnittelussa sekä riistalajistoon ja metsästykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa. Tietoja voidaan myös käyttää vertailukohtana mahdollisissa tulevissa tuulivoimahankkeen rakentamisen jälkeisissä selvityksissä, joilla tarkkaillaan riistakannan kehittymistä.

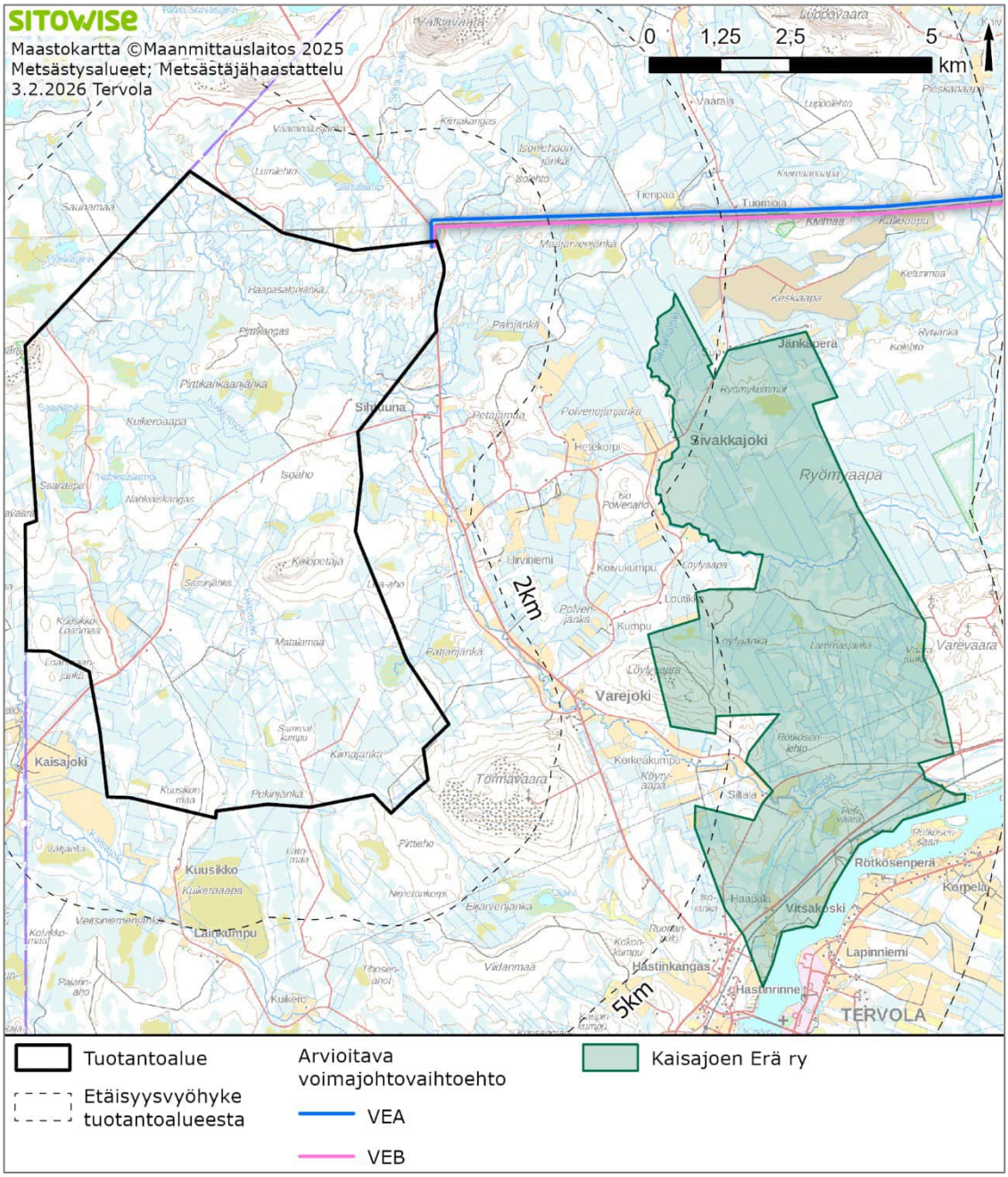
Kyselylomakkeen avulla ryhmähaastattelussa käytiin yhteisesti keskustellen läpi kolme pääteemaa: 1) tuotantoalueen nykyinen käyttö metsästykseen ja riistanhoitoon, 2) tuotantoalueen nykyinen riistalajisto ja riistakannat sekä 3) arviot tuulivoimahankkeen vaikutuksista riistalajistoon ja metsästykseen. Tapaamisessa osallistujien tarkasteltavana oli YVA-selostusvaiheen mukainen kartta hankealueesta (Kuvat 1 ja 2).

Tapaamisessa saatujen tietojen lisäksi taustatietoina raportissa on hyödynnetty myös hankkeen YVA-ohjelmassa sekä siitä saaduissa lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyjä tietoja metsästyksestä ja alueen riistalajistosta.

Ennen tapaamista selvitettiin Tervolan ja Tornion riistanhoitoyhdistyksen avulla alueella toimivat metsästysseurat. Tuotantoalueella toimivien metsästysseurojen yhteyshenkilöihin oltiin puhelimitse ja sähköpostitse yhteydessä ja sovittiin tapaamisesta. Yhteyshenkilöiden kautta tilaisuuteen kutsuttiin mukaan 2–5 seuran jäsentä jokaisesta alueella toimivasta metsästysseurasta. Paikalle pyydettiin myös Tervolan riistanhoitoyhdistyksen edustaja.

Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen tuotantoalueella ja sen läheisyydessä toimii kuusi metsästysseuraa: Paakkolan metsästysyhdistys ry, Karungin Erämiehet ry, Veitsiluodon metsämiehet, Törmävaaran Eräveikot, Kaisajoen Erä ry ja Sattajärven metsästysseura.

Metsästäjätapaamiseen osallistui henkilöitä kahdesta seurasta ja Tervolan riistanhoitoyhdistyksestä. Yhteensä paikalla oli kuusi henkilöä.

Kuva 3. Kartassa on kuvattu tuotantoalueen välittömässä läheisyydessä toimivan Kaisajoen Erä ry:n metsästysalue. Kartta on piirretty metsästäjähaastattelutilaisuuteen osallistuneiden seuran jäsenten antamien tietojen perusteella (02/2026).

5 Tulokset

5.1 Tilaisuuden kulku

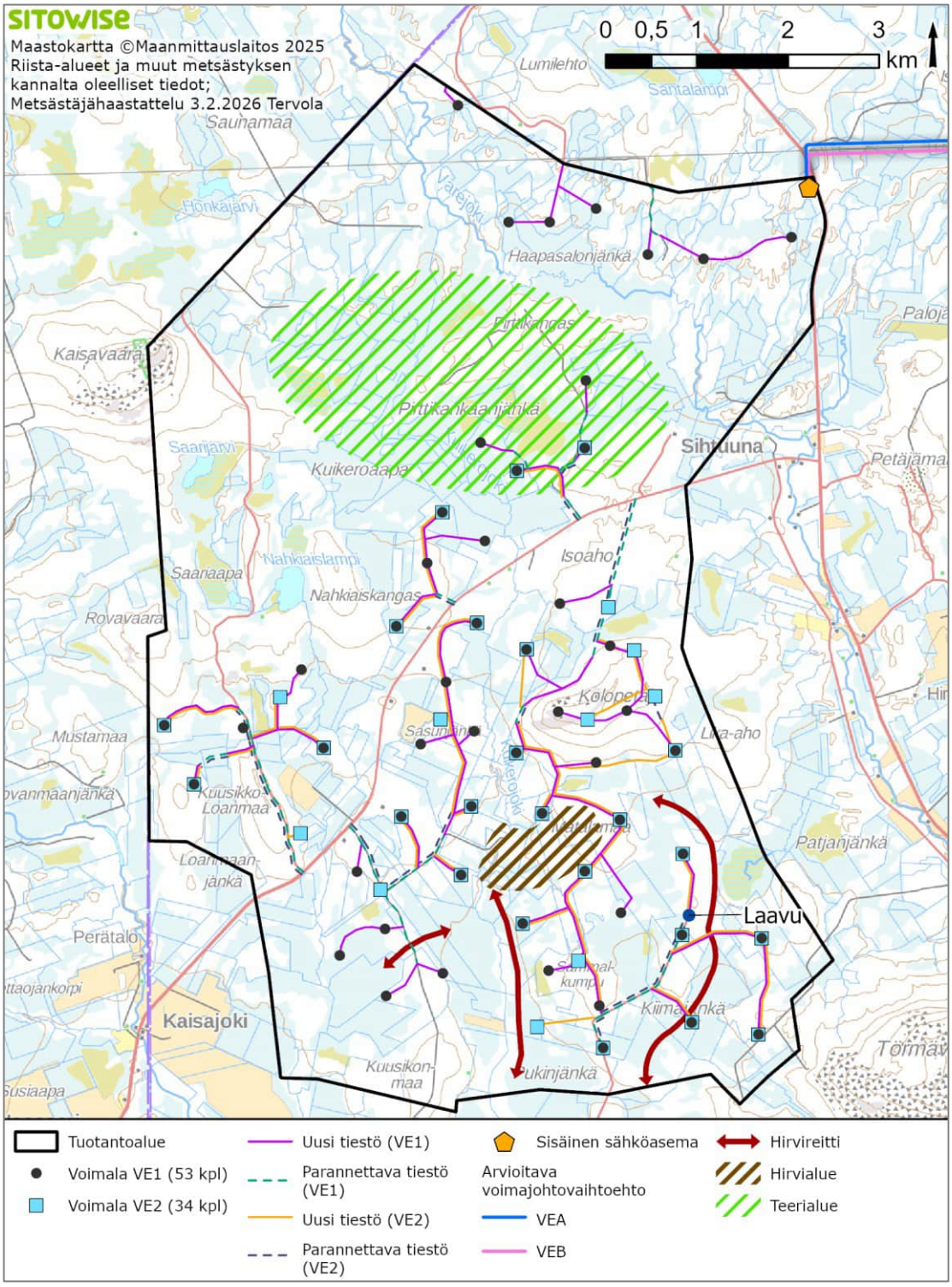
Ryhmähaastattelun alkupuolella keskusteltiin tuotantoalueen nykyisestä käytöstä metsästykseen ja riistanhoitoon sekä alueen nykyisistä riistalajistoista ja -kannoista. Tilaisuuden loppupuolella osallistujia pyydettiin arvioimaan tuulivoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia riistalajistoon ja metsästykseen.

5.2 Tuotantoalueen nykyinen käyttö metsästykseen ja riistanhoitoon

Tuotantoalueella metsästetään pääasiassa hirviä, sekä metsäkanalintuja, jänistä, kaurista ja ilvestä. Osa ilmoitti metsästävänsä myös muita pienpetoja, kuten kettua ja supikoiraa. Alue on hirville talvilaidunaluetta ja myös karhuista on tehty havaintoja vuositasolla. Haastateltavien seurojen riistakolmioita ei sijoitu hankkeen alueelle, ja seuroilla on alueella arviolta yksi riistakamera ja kaksikymmentä nuolukiveä. Hirvitorneja on käytössä useita kymmeniä. Metsästyskoiratoimintaa harjoitetaan säännöllisesti, noin 1–2 kertaa vuodessa, koko alueella. Osallistujien mukaan metsästyksellä ja riistanhoidolla on erittäin suuri merkitys paikallisesti ja se toimii erityisesti yhteisöllisenä ja sosiaalisena toimintana.

5.3 Alueen nykyinen riistalajisto ja riistakannat

Haastateltujen mukaan hankealue on hirvien suosimaa aluetta. Erityisesti Kolopetäjän alueen kerrotaan toimivan hirville talvilaidunalueena. Haastateltavat kertovat metsästävänsä pääasiassa hirveä. Alueella tavataan myös metsäkanalintuja, ilvestä, jänistä ja karhua. Metsäkanalintuja, kuten teeriä, havaitaan erityisesti keväällä hankealueen lähistöllä. Osallistujat kertovat riistakannan nousseen hirvien, metsäkanalintujen ja ilveksen osalta. Metsäkanalintujen osalta vaikuttavaksi tekijäksi arvioidaan lintukannan syklisyys ja lintumetsästäjien vähäisyys seudulla.

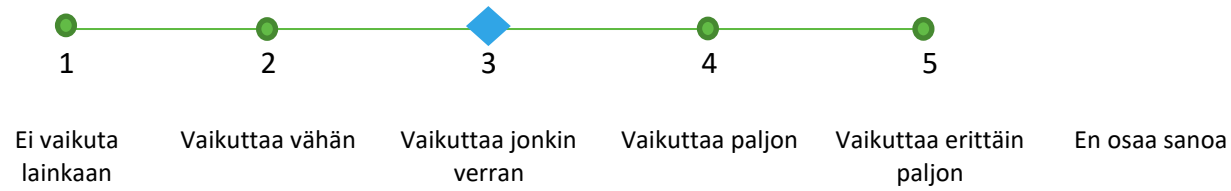

Kuva 4. Kartassa on kuvattu tilaisuudessa esitetyt haastateltujen esiintuomat tiedot hankealueelta. Hirvireitillä tarkoitetaan hirvien usein käyttämiä kulkureittejä. Hirvi- ja teerialueilla tarkoitetaan alueita, joilla haastateltavat ovat havainneet lajien viihtyvän. Kartta on piirretty metsästäjien esittämiin tietoihin ja karttamerkintöihin pohjautuen.

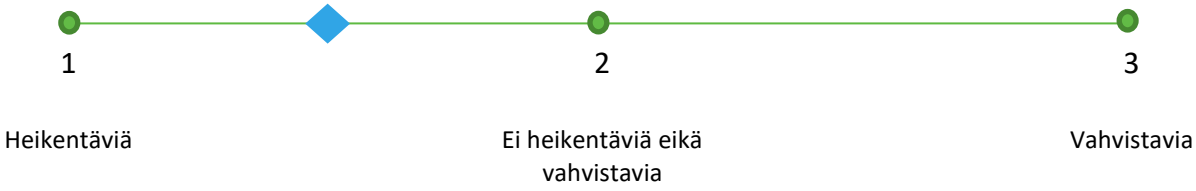
5.4 Arviot tuulivoimahankkeen vaikutuksista riistalajistoon ja metsästykseen

Ryhmähaastattelun jälkimmäisessä osassa keskusteltiin osallistujien omiin kokemuksiin perustuvista arvioista ja näkemyksistä siitä, miten tuulivoimalat voivat vaikuttaa tuotantoalueen riistalajistoon ja metsästykseen. Vaikutuksia ja vaikutuksen suuntaa (heikentävä - vahvistava) pyydettiin arvioimaan vakioidun kyselylomakkeen avulla. Lisäksi vaikutuksia kuvailtiin vapaamuotoisesti ja yhdessä keskustellen.

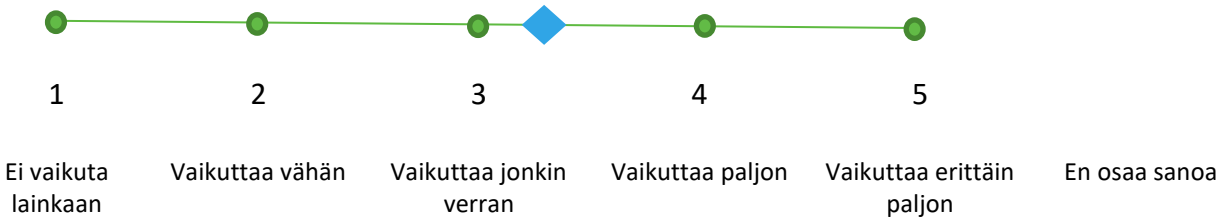
Seuraavassa on esitetty lomakkeisiin kirjattujen vaikutusarviointien arvot. Tilaisuuteen osallistui kuusi henkilöä kahdesta eri seurasta ja Tervolan riistanhoitoyhdistyksestä. Osallistujat täyttivät vastauslomakkeen henkilöittäin ja vastauksia alla oleviin kysymyksiin saatiin kahden seuran jäseniltä. Vastaukset edustavat lukumääräisesti pientä osaa kaikista Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen alueen metsästäjistä ja ovat suuntaa antavia.

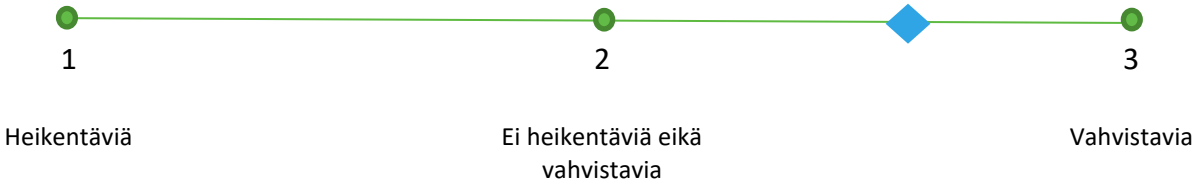
Kuva 1. Kysymys: Miten paljon arvioit tuulivoimaloiden vaikuttavan alueen riistalajistoon? Vastauksien keskiarvo 3 (n=5)

Kuva 2. Kysymys: Millaisia mahdolliset vaikutukset alueen riistalajistoon ovat? Vastauksien keskiarvo 1,4 (n=5)

Kuva 3. Kysymys: Vaikuttavatko tuulivoimalat mielestäsi alueen käyttöön metsästysmaana tai alueen riistanhoidollisiin toimenpiteisiin? Vastauksien keskiarvo 3,4 (n=5)

Kuva 4. Kysymys: Millaisia mahdolliset vaikutukset ovat? Vastauksien keskiarvo 2,8 (n=5)

Yleisesti tuulivoiman katsottiin vaikuttavan jokseenkin riistan määrään. Mahdolliset vaikutukset arvioitiin ennemmin riistakantaa heikentäviksi. Vaikutusmahdollisuuksista keskusteltiin monipuolisesti huomioiden myös metsästysmahdollisuuksien parantumisen tuomat vaikutukset. Vaikutusten arvioinnissa keskusteltiin rakentamisen ja toiminnan aikaisten vaikutusten eroavaisuudesta.

Tuulivoiman vaikutus riistalajeihin ja luontoon

Haastateltavien näkemykset tuulivoiman toiminnan aikaisista vaikutuksista riistalajeihin ja luontoon vaihtelivat. Osa haastateltavista arvioi tuulivoimahankkeen vaikuttavan riistalajistoon ja lajiston liikkumiseen melko paljon. Erityisesti sen arvioitiin vaikuttavan hirvien liikkumiseen ja metsäkanalintujen muuttoihin. Tuulivoiman vaikutukset lintuihin arvioitiin myös riippuvaisiksi siitä, sijoittuuko tuotantoalue suoraan pesimäalueelle. Sähkönsiirtolinjojen kommentoitiin myös aiheuttavan linnustolle enemmän haittaa kuin itse tuulivoimaloiden. Osa haastateltavista toi esiin, ettei tuulivoimahanke vaikuta hirviin ja hirvien tottuvan ääniin ja ympäristön muutoksiin. Eläimistöstä keskusteltaessa pohdittiin, tottuuko eläimistö ympäristön muutoksiin, vai jatkavatko ne oleskelua niille entuudestaan tutulla alueella muutoksista huolimatta.

Haastateltavat toivat vaikutuksissa esiin metsän harvenemisen ja luonnontilaisuuden muutoksen. Uusien teiden pohdittiin myös tarjoavan muun muassa

jäniksille ravinnonhankintaan sopivia paikkoja. Metsän peittävyyden katsottiin vähenevän hankkeen myötä ja keskusteluun nostettiin myös mahdolliset mikromuovivaikutukset luonnonympäristöön sekä koettu turvallisuus alueella liikkumisesta ympärivuotisesti. Keskustelussa tuotiin esiin, että ihmiset ovat yleisesti tottuneet kulkemaan tuulivoimalattomissa metsissä.

Tuulivoimaloiden rakentamisen aikaisilla vaikutuksilla arvioitiin olevan heikentäviä vaikutuksia alueen luonnonrauhaan ja eläimistöön. Kaivuu- ja rakennustöiden nähtiin erityisesti haittaavan lintujen pesintää, mikäli tuotantoalue sijoittuu pesimäalueiden läheisyyteen. Rakentamisen arvioitiin myös pirstovan ja harventavan metsää ja metsäalueelle rakennettavien uusien teiden arvioitiin lisäävän alueen liikennettä.

Tuulivoimatuotannon vaikutus metsästykseen

Tuulivoimatuotannon vaikutukset metsästykseen koettiin neutraaleina ja osittain metsästysmahdollisuuksia vahvistavina. Vaikutukset metsästyskokemukseen arvioitiin yksilöllisiksi, missä erilaiset maastomieltymykset vaikuttavat eri metsästäjien kokemukseen. Haastateltavat kommentoivat alueenkäytön muutoksen vahvistavan metsästysmahdollisuuksia erityisesti tiestön lisääntymisen kautta. Tiestön mahdollisten muutosten pohdittiin vaikuttavan sektorirajoihin[1] ja muutosten arvioitiin vaikuttavan teiden hyödyntämiseen metsästyksessä. Haastateltavat arvioivat myös alueen muun käytön lisääntyvän teiden lisääntyessä ja parantuessa, jolloin marjastajien ja muiden ulkoilijoiden määrä alueella lisääntyisi. Metsästyksen näkökulmasta muiden alueen käyttäjien määrän lisääntyminen vaatii enemmän tarkkuutta ja varovaisuutta metsästyksen yhteydessä.

Tuulivoimatuotannon keskeisenä vaikutuksena metsästystoimintaan arvioitiin meluvaikutukset, mahdollinen jäähaitta ja uusien teiden rakentaminen metsään. Tuulivoiman äänen ja humahduksien pohdittiin vaikuttavan metsästykseen joko häiritsevästi tai riistaa hämäävästi. Haastattelussa arvioitiin, että tuulivoimaloiden käytönaikaiset vaikutukset ovat vähäisiä, mutta rakentamisvaiheessa hankkeella arvioidaan olevan enemmän haitallisia vaikutuksia. Haastateltavat ilmaisivat myös pelkoa metsästyksen saavutettavuuden muutoksista alueella tuulivoimatuotannon myötä. Suunniteltuja voimajohtoja kommentoitiin haastattelussa neutraalisti ja niiden ei nähty aiheuttavan merkittävää muutosta nykytilanteeseen.

[1] Metsästäjän ampuma-alueen rajat turvallisuuden varmistamiseksi.

Vuoropuhelun ja yhteistyön tärkeys

Haastateltavat toivat esiin vuoropuhelun ja osallistumisen tärkeyden. Tuulivoimahankkeen myötä toivottiin metsästysmahdollisuuksien ja alueen käytön saavutettavuuden jatkumista. Haastattelutilanteessa keskusteltiin erilaisten näkemyksien esiintuonnista ja mielipiteiden kunnioittamisen tärkeydestä kokonaisuudelle.

6 Yhteenveto

Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen alueella toimii kuusi metsästysseuraa. Tuotantoalueella metsästetään pääasiassa hirviä sekä metsäkanalintuja, jäniksiä, kauriita ja pienpetoja. Alue toimii hirvien talvilaidunalueena, ja myös karhu- ja ilveshavaintoja tehdään säännöllisesti. Hankealue on aktiivisessa metsästyskäytössä, ja metsästyksellä ja riistanhoidolla on alueella tärkeä merkitys ja virkistysarvo. Metsästys on tärkeä yhteisöllinen harrastus ja ulkoiluaktiviteetti.

Tuulivoiman vaikutuksia riistaan ja luontoon arvioitiin monipuolisesti ja useasta näkökulmasta. Haastattelussa eläimistöön kohdistuvien vaikutusten arvioitiin vaikuttavan kulkureitteihin ja käyttäytymiseen, ja toisaalta eläimistön arvioitiin yleisesti sopeutuvan tuulivoiman tuomiin ympäristöllisiin muutoksiin. Merkittävänä kielteisenä tekijänä arvioitiin mahdollisten lintujen pesimäalueiden sijoittuminen tuotantoalueelle, jolloin erityisesti rakentamisen aikaiset vaikutukset nähtiin kielteisinä. Hankkeen arvioitiin harventavan metsää, jolloin koettu luonnontilaisuus vähenee ja uudet tiet tuovat ympäristöllisiä muutoksia.

Tuulivoimatuotannon vaikutukset metsästykseen koettiin pääosin neutraaleiksi ja paikoin jopa metsästysmahdollisuuksia parantaviksi, erityisesti lisääntyvän tiestön ansiosta. Uusien teiden arvioitiin helpottavan liikkumista alueella, mutta samalla lisäävän myös muuta alueen käyttöä. Merkittävimmiksi vaikutuksiksi metsästystoimintaan arvioitiin tuulivoimaloiden melu, mahdollinen jäähaitta ja metsään rakennettavat uudet tiet. Tuulivoiman äänen nähtiin voivan vaikuttaa metsästykseen sekä häiriönä että riistaa hämäävänä tekijänä. Käytönaikaiset vaikutukset arvioitiin kuitenkin vähäisiksi, kun taas rakennusvaiheen vaikutukset koettiin selvästi haitallisemmiksi. Haastateltavat ilmaisivat myös huolta metsästysmahdollisuuksien muutoksista, kuten alueenkäytön rajoituksista. Suunnitelluilla voimajohdoilla ei nähty olevan merkittävää vaikutusta nykytilanteeseen.

7 Lähteet

Berger, J. 2007. Fear, human shields and the redistribution of prey and predators in protected areas. Biology Letters 3:620–623.

Coppes, J., Braunisch, V., Bollmann, K. et al. 2020. The impact of wind energy facilities on grouse: a systematic review. J Ornithol 161, 1–15.

George, S.L. & Crooks, K.R. 2006. Recreation and large mammal activity in an urban nature re-serve. Biological Conservation 133:107–117.

Helldin, J.O; Jung, J.; Neumann, W.; Olsson, M.; Skarin, A. & Wi demo, F. 2012. The impacts of wind power on terrestial mammals - A synthesis. Report 6510, Swedish Environmental Protection Agency.

Łopucki, R., Klich, D. & Gielarek, S. 2017. Do terrestrial animals avoid areas close to turbines in functioning wind farms in agricultural landscapes? Environ Monit Assess 189, 343.

Lapin ELY-keskus 2023. Yhteysviranomaisen lausunto Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Yhteysviranomaisen%20lausunto%20Kolopet%C3%A4j%C3%A4-Rovavaara-tuulivoimahanke%20ja%20400%20kV%20voimajohto%2002122024.pdf

Sitowise Oy 2024. Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahanke - Ympäristövaikutusten arviointiohjelma. https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Kolopet%C3%A4j%C3%A4-Rovaara_YVAO_standard_2024_09_11.pdf

Skarin, A. & Åhman, B. 2014 Do human activity and infrastructure disturb domesticated reindeer? The need for the reindeer's perspective. Polar Biol 37, 1041–1054. https://doi.org/10.1007/s00300-014-1499-5

Tolvanen, A., Routavaara, H., Jokikokko, M. & Rana, P. 2023. How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? A systematic review. Biological Conservation, Vol. 288.